

Opdrachtgever

IWI

Inspectie Werk en Inkomen
Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Opdrachtnemer

IWI

Onderzoek

Jaarverslag IWI 2005

Startdatum – 1 oktober 2005

Einddatum – 1 mei 2006

Categorie

Toezicht en functioneren van sociale
zekerheid

Jaarverslag IWI 2005

Doel en vraagstelling

Jaarlijks voor 1 mei brengt IWI haar jaarverslag uit. In dit jv dient IWI te beoordelen over de werking van het stelsel voor zover dat samenhangt met het functioneren van en de onderlinge betrekkingen tussen de bedoelde uitvoeringsorg. 's Tevens oordeelt de inspectie over de kwaliteit van de uitvoering van de onder haar toezicht geplaatste uitv.org. 's en over de wijze waarop deze daarbij samenwerken. Het Jaarverslag bevat tevens een verantwoording van het functioneren van IWI in het voorgaande kalenderjaar.

Conclusie

Dit jaarverslag bestaat uit twee delen: (1) De uitvoering - Hoe presteerden de uitvoeringsorganisaties binnen het stelsel voor werk en inkomen (Suwi)?; (2) De inspectie - Hoe vervulde de inspectie haar taken in 2005? De Inspectie concludeert in haar Jaarverslag dat de uitvoering van de sociale zekerheid in 2005 is verbeterd ten opzichte van Verder constateert de IWI dat het CWI, het UWV en gemeenten (sociale diensten) in hun denken een omslag hebben gemaakt waar het gaat om gezamenlijke dienstverlening en handelen volgens het motto "Werk boven uitkering". Zo heeft het CWI in 2005 meer werkzoekenden aan een baan geholpen dan met de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid was overeen gekomen. Het komt er nu op aan dat de burgers de vruchten gaan plukken van die verbeterde gezamenlijke dienstverlening.

Link naar bestand

<http://www.onderzoekwerkeninkomen.nl/rapporten/jxq12sar>

IWI

Inspectie
Werk en Inkomen

Jaarverslag 2005

IWI houdt toezicht op

Centrale organisatie werk en inkomen (CWI)
Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV)
Gemeenten
Sociale Verzekeringsbank (SVB)
Stichting Inlichtingenbureau Gemeenten (IB)
Bureau Keteninformatisering Werk en Inkomen (BKWI)
Raad voor Werk en Inkomen (RWI)
Sociaal-Economische Raad (SER)
De Nederlandsche Bank (DNB)
Certificatie- en keuringsinstellingen op het terrein van arbeidsomstandigheden
College voor de toelating van bestrijdingsmiddelen (CTB)

Onafhankelijk

Transparant

Slagvaardig

Professioneel

Selectief

Samenwerkend

De Inspectie Werk en Inkomen draagt door haar oordelen bij aan het doeltreffend functioneren van het stelsel van werk en inkomen. IWI is de onafhankelijke toezichthouder voor de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Inspectie Werk en Inkomen

De inspectie houdt onafhankelijk toezicht op de uitvoeringsorganisaties die de werknemers- en volksverzekeringen uitvoeren en op de gemeenten, die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de sociale voorzieningen. IWI oordeelt ook over de werking van het stelsel van werk en inkomen, door bijvoorbeeld te kijken naar de wijze waarop CWI, UWV, SVB en gemeenten samenwerken bij de uitvoering van hun taken. Verder houdt IWI toezicht op enkele organisaties met toezichthoudende taken, zoals de SER, DNB en certificatie- en keuringsinstellingen op het terrein van arbeidsomstandigheden. De oordelen neemt de inspectie op in openbare rapporten. Zij brengt deze onder de aandacht van belanghebbenden en van de samenleving. De inspectie rapporteert over haar toezicht aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en aan de uitvoeringsorganisaties, zodat zij het beleid, de sturing en de uitvoering gericht kunnen aanpassen en verbeteren.

Jaarverslag 2005

Dit jaarverslag bestaat uit twee delen

De uitvoering – Hoe presteerde de uitvoering in 2005?

De inspectie – Hoe vervulde de Inspectie Werk en Inkomen haar taken in 2005?

Ten geleide

Het besef dat samenwerking een cruciale factor is in het succes van SUWI is bij de ketenpartners gevestigd. In 2005 werden lokaal vele gezamenlijke pilots en experimenten uitgevoerd, hebben de organisaties op landelijk niveau een nieuw ketenprogramma ontwikkeld en maakten CWI en UWV afspraken over gezamenlijke dienstverlening. Maar de burger merkt er nog te weinig van. In de dagelijkse uitvoeringspraktijk heeft de burger nog vooral te maken met afzonderlijke organisaties, met afstemmingsproblemen bij de overdracht van zijn dossier van de ene organisatie naar de andere. Nadat de organisaties in vorige jaren er in zijn geslaagd om het accent steeds meer te verleggen van het verstrekken van uitkeringen naar begeleiding naar werk, is de opdracht nu om gezamenlijk, ketenbreed, een klantgerichte dienstverlening te realiseren.

Vier jaar na de inwerkingtreding van de nieuwe organisatie voor de uitvoering van de sociale zekerheid wordt die in 2006 de maat genomen. Het is zaak om te realiseren dat gedurende die vier jaar ook andere grote wetswijzigingen zijn doorgevoerd (onder andere WWB, Wia, Walvis), die van CWI, UWV en gemeenten veel hebben gevraagd. De SUWI evaluatie zal ongetwijfeld waardevolle aanknopingspunten bieden voor verbeteringen. Het is echter nog te vroeg om de SUWI evaluatie te gebruiken voor een finaal oordeel. Geen overhaaste conclusies dus. De periode van opbouw en het op orde krijgen van de afzonderlijke organisaties moet nu zijn vervolg krijgen door een intensivering van de samenwerking. De ontwikkeling van het digitaal klantendossier is in 2005 gestart. De noodzakelijke cultuuromslag bij de ketenpartners is op gang gekomen. De komende jaren moet de organisaties ruimte worden geboden om tot verdere ontwikkeling te komen.

De inspectie heeft in 2005 veel geïnvesteerd in de kwaliteit van het toezicht. De lijn is voortgezet om meer doeltreffendheidsonderzoek uit te voeren. Ook bruikbaarheid van het onderzoek en effectiviteit van het toezicht kregen veel aandacht. Meestal konden de onderzochte instanties zich vinden in de

oordelen van de inspectie en in een kwart van de gevallen kondigde de betreffende instantie concrete maatregelen aan tot verbetering van gesignaleerde tekortkomingen. De bewindslieden van SZW, die de rapporten van de inspectie gebruiken bij de verbetering van de aansturing en/of het beleid, meldden de Tweede Kamer in de helft van het aantal gevallen nieuwe afspraken met de onderzochte organisatie(s). In de overige gevallen ondersteunden de rapporten volgens hen het beleid of hadden de organisaties inmiddels maatregelen getroffen.

De functie van toezicht in het openbaar bestuur stond in 2005 volop in de belangstelling. De inspectie formuleerde in haar Meerjarenplan 2006-2009 een nieuwe toezichtvisie, onder meer gebaseerd op de kaderstellende visie op toezicht. In 2005 werd daarop ook vooruitgelopen: de inspectie nam deel aan het project Integraal Toezicht Jeugdzaken en sloot een convenant met het College bescherming persoonsgegevens. In de nieuwe Wet kinderopvang kreeg de inspectie een nieuwe taak toebedeeld, namelijk het tweedelijns toezicht op de kinderopvang.

Nieuwe ontwikkelingen en nieuwe opvattingen zullen het werk en de organisatie van de inspectie steeds blijven beïnvloeden. Toezicht is niet langer een rustig bezit. Het inspireert de inspectie tot vernieuwing, flexibiliteit en externe oriëntatie. In haar korte geschiedenis is de inspectie steeds beter in staat gebleken veranderingen waar mogelijk positief te beoordelen en op te pakken. Voor die instelling en voor de inzet van alle medewerkers spreek ik ook voor 2005 graag mijn waardering uit.

In dit jaarverslag komen enkele mensen aan het woord die in 2005 met de inspectie te maken hebben gehad. Hoe zij naar de inspectie kijken is in een paar interviews in beeld gebracht.

Mr. L.H.J. Kokhuis
Inspecteur-generaal

Inhoud

De uitvoering in 2005

1	Werk en Inkomen	6
1.1	Samenwerking	8
1.2	Functioneren van de uitvoeringsorganisaties en gemeenten	9
1.3	Kwaliteit van de verantwoordingen	16
1.4	Handhaving	19
2	Sociale werkvoorziening	22
3	Arbeidsveiligheid	26
4	Toezichthouders	30
4.1	Sociaal-Economische Raad	31
4.2	De Nederlandsche Bank	32
4.3	Kinderopvang	32

De Inspectie Werk en Inkomen in 2005

1	Toezicht	42
1.1	Wettelijke en reguliere producten	43
1.2	Risicogerichte producten	44
1.3	Gebruik van het toezicht	45
1.4	Toezicht op het College voor de toelating van bestrijdingsmiddelen	47
1.5	Nieuwe taak: toezicht op de Wet kinderopvang	48
1.6	Samenwerking	48
2	Organisatie	50
2.1	Baten-lastendienst	51
2.2	Organisatieontwikkeling	51
2.3	Personeel	52
2.4	Organisatiestructuur	54
	<i>Lijst van afkortingen</i>	55
	<i>Bijlage 1: Jaarrekening Inspectie Werk en Inkomen 2005</i>	56
	<i>Bijlage 2: Literatuurlijst bij De uitvoering in 2005</i>	74
	<i>Publicaties van de Inspectie Werk en Inkomen</i>	78

De uitvoering in 2005

- 1 Werk en inkomen
- 2 Sociale werkvoorziening
- 3 Arbeidsveiligheid
- 4 Toezichthouders

Het uitgangspunt in de sociale zekerheid is dat mensen verantwoordelijkheid dragen voor hun inkomen. Als zij hun baan verliezen, is het hun verantwoordelijkheid zo snel mogelijk weer aan het werk te komen. Alleen wie het echt nodig heeft ontvangt een uitkering. Dit uitgangspunt is opgenomen in de Wet Structuur uitvoering werk en inkomen (SUWI) en staat bekend als 'werk boven uitkering'.

De uitvoeringsorganisaties hebben de opdracht bij te dragen aan 'werk boven uitkering'. Zij moeten werkzoekenden effectief, klantgericht en doelmatig ondersteunen en stimuleren bij hun zoektocht naar een baan. Het gaat er om de instroom in uitkeringen te beperken en reïntegratie te bevorderen. Daarnaast moeten de organisaties tijdig de juiste uitkering verstrekken. De in het SUWI-stelsel neergelegde taakverdeling tussen de Centrale organisatie werk en inkomen (CWI), het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) en gemeenten is zodanig, dat zij via samenwerking hun doelstellingen moeten realiseren. Ook de Sociale Verzekeringsbank (SVB) is hier deels bij betrokken. Bij de SVB gaat het echter alleen om tijdige verstrekking van de juiste uitkering. Het aspect werk speelt bij de uitvoering van de SVB-taken nagenoeg geen rol.

Instroom in uitkeringen beperken (preventie)

De wetgever vindt het van groot belang te voorkomen dat een beroep moet worden gedaan op een uitkering. Het kabinetsbeleid is daarom in de eerste plaats gericht op de activering en ondersteuning van werkgevers en werkzoekenden. CWI, UWV en gemeenten hebben daarbij een ondersteunende rol. Als mensen werkloos worden, kunnen ze zich melden bij het CWI om een nieuwe baan te zoeken en een uitkering aan te vragen. CWI dient een belangrijke bijdrage te leveren aan preventie. CWI moet werkzoekenden geschikte vacatures aandragen, en openstaande vacatures matchen met geschikte werkzoekenden. Aanvragen voor uitkeringen geeft CWI door aan UWV of de gemeentelijke sociale dienst, die vervolgens een werkloosheids (WW)- of bijstandsuitkering kunnen toekennen. UWV moet de preventieve rol vervullen zowel in het arbeidsongeschiktheidsdomein als bij het

voorkomen van werkloosheid. In het kader van de Ziektewet en de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) heeft UWV de Arborol voor werkzoekenden zonder vaste werkgever. Het gaat dan bijvoorbeeld om uitzendkrachten. Daarnaast heeft UWV een poortwachterrol te vervullen door reïntegratieverslagen te beoordelen die verplicht zijn op grond van de Wet verbetering poortwachter. Verder bewaakt UWV de poort van de WAO via de WAO-claimbeoordelingen.

Reïntegratie bevorderen

CWI, UWV en de gemeenten hebben de opdracht om de individuele zoektocht naar werk zo effectief mogelijk te ondersteunen. De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) maakt prestatie-afspraken met CWI en UWV. Daarbij wordt gebruik gemaakt van prestatie-indicatoren. Gemeenten hebben met de invoering van de Wet werk en bijstand (WWB) een budget gekregen voor reïntegratie en uitkeringen. Zij zijn volledig financieel verantwoordelijk voor de bijstand. De financieringssystematiek in de WWB en de prestatie-afspraken moeten ertoe leiden dat de uitvoerders baat hebben bij een kwalitatief goed en effectief reïntegratieaanbod, met als uiteindelijk streven: uitstroom naar regulier werk. De daadwerkelijke uitvoering van reïntegratieactiviteiten gebeurt veelal door private reïntegratiebedrijven. UWV en gemeenten fungeren hierbij als opdrachtgever. Het kabinet stimuleert de uitvoerders om onderlinge afspraken te maken over een betere samenwerking en een snelle en goede overdracht van dossiers. Dit omvat ook de uitwisseling van gegevens tussen ketenpartijen en de ondersteuning hiervan door ICT.

Tijdig de juiste uitkeringen verstrekken

SVB, UWV en gemeenten moeten burgers die aan hun verplichtingen voldoen tijdig de juiste uitkeringen verstrekken. De waarborgfunctie van de overheid moet te allen tijde gegarandeerd zijn. De normen voor tijdigheid en rechtmatigheid zijn vastgelegd in de wet en in prestatie-afspraken. Indien niet aan de verplichtingen wordt voldaan moet alert worden opgetreden. Dit geldt voor alle organisaties in het stelsel van werk en inkomen. De uitvoe-

ringsorganisaties moeten dan ook een samenhangend handhavingsbeleid voeren.

De inspectie beoordeelt de vorderingen van de uitvoeringsorganisaties in 2005 bij het doel 'werk boven uitkering'. Daarbij betreft de inspectie de omstandigheden waarin de organisaties hun taken moeten uitvoeren, zoals de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. In 2005 waren gemiddeld ongeveer evenveel

mensen werkloos als in 2004. Het gaat om 483.000 personen. De arbeidsmarkt vertoonde in 2005 een toenemende dynamiek. Dit blijkt uit de toename van de ontstane en vervulde vacatures. In het laatste kwartaal van 2005 zijn 212.000 vacatures ontstaan, 36.000 meer dan het jaar daarvoor. In het vierde kwartaal van 2005 zijn 208.000 vacatures vervuld. Dat waren er 43.000 meer dan een jaar eerder.

1.1 Samenwerking

De centrale doelen in het stelsel van werk en inkomen zijn werk boven uitkering, doelmatigheid en klantgerichtheid. Het overkoepelende belang van CWI, UWV en gemeenten is deze doelen van SUWI te verwezenlijken. Daarvoor voert ieder van de uitvoeringsorganisaties taken uit die daaraan bijdragen. Verder is samenwerking in de wet genoemd als middel onder andere om de inschakeling van uitkeringsgerechtigden en werkzoekenden te bevorderen. CWI staat daarbij aan het begin van de keten als eerste schakel voor de werkzoekende.

De inspectie concludeert dat de investeringen van de ketenpartijen de afgelopen jaren vooral liggen in de opbouw van de eigen organisatie, in het realiseren van de met de minister afgesproken eigen organisatiedoelen en minder in het gezamenlijk vormgeven van samenwerking. De samenwerking die tot stand is gekomen bestaat voornamelijk uit plannen en experimenten. Daarom opereren de ketenpartijen voor de burger in de dagelijkse uitvoeringspraktijk nog te veel als afzonderlijke organisaties. De inspectie ziet dat de ketenpartijen zich inmiddels bewust zijn van hun gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de dienstverlening aan werkzoekenden en constateert een verdere uitbouw naar meer samenwerking. Ook in de sturing door de staatssecretaris is het accent verschoven naar de samenwerking.

Organisatieopbouw versus samenwerking

De laatste jaren hebben de afzonderlijke

partijen veel geïnvesteerd in het op orde krijgen van de eigen organisatie om de met de minister afgesproken doelen te realiseren. Een goede opbouw vergt veel aandacht en energie, vooral wanneer tijdens de verbouwing de winkel openblijft en beleidsontwikkelingen niet stilstaan. Het investeren in ketensamenwerking heeft daardoor niet op het eerste plan gestaan. Daarnaast kent de samenwerking binnen de huidige kaders ook grenzen omdat de organisaties te maken hebben met verschillende wetten, aansturing en financieringswijzen. Mede daardoor is de inzet die de ketenpartners ten aanzien van de ketensamenwerking hebben geleverd niet evenwichtig geweest. CWI heeft de afgelopen jaren veel initiatieven genomen om de samenwerking in het stelsel werk en inkomen te verbeteren. Daarmee heeft ze blijk gegeven haar verantwoordelijkheid te kennen en te willen nemen.

CWI, UWV en gemeenten zoeken elkaar zowel lokaal als landelijk steeds meer op, bijvoorbeeld via het Algemeen Ketenoverleg (AKO). Zij werken meer samen en experimenteren om de uitvoering klantgerichter te maken. Een monitorgroep van het AKO heeft in 2005 beloftevolle praktijken in kaart gebracht. In 2005 werden in totaal op een kwart van het aantal CWI-vestigingen pilots en experimenten uitgevoerd waarbij UWV en/of gemeenten betrokken waren. De partijen maken bijvoorbeeld nieuwe afspraken over welke klanten door wie worden geholpen (fase-indeling) of laten juist het principe

los dat iemand die in een bepaalde fase ingedeeld is alleen door CWI, UWV of de gemeente geholpen mag worden (geïntegreerde dienstverlening). Op landelijk niveau hebben de organisaties in 2005, mede onder invloed van de denkbeelden die door de commissie-Keller zijn geïntroduceerd, de bestaande overlegstructuur vernieuwd. Daarnaast is een nieuw ketenprogramma opgesteld. Speerpunten in dit nieuwe ketenprogramma zijn: een gemeenschappelijk dienstverleningsconcept, één aanspreekpunt voor de klant, prestatiemeting, competentieontwikkeling van medewerkers, handhaving en een digitaal klantdossier. CWI en UWV hebben in 2005 afspraken gemaakt over de gezamenlijke dienstverlening, zoals de inzet van reïntegratie-instrumenten voor werkzoekenden.

De inspectie ziet een uitbouw naar meer samenwerking: in plaats van dat de partijen ieder na elkaar hun eigen taken uitvoeren, werken ze meer gelijk op. De organisaties zijn zich inmiddels bewust van hun gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de dienstverlening aan werkzoekenden en zien het belang van samenwerking in.

Mogelijkheden voor intensivering van de samenwerking

In de dagelijkse uitvoeringspraktijk opereren de ketenpartijen voor de burger nog te veel als afzonderlijke organisaties. Een illustratie hiervan is dat de ketenpartijen de terugleiding naar werk van mensen die net instromen voornamelijk vanuit het perspectief van de eigen organisatie beschouwen. Naar de

mening van de inspectie zouden de organisaties veel meer dan nu gebruik kunnen maken van elkaars expertise en middelen op het gebied van bemiddeling en reïntegratie. Een goed voorbeeld hiervan is dat op sommige plekken CWI-medewerkers trajecten aanbieden, gefinancierd uit de reïntegratiemiddelen van UWV en gemeenten.

De gemeenschappelijke automatisering komt relatief langzaam tot stand. Knelpunt hierbij is dat de ICT-architectuur vooral per organisatie vormgegeven is en nog nauwelijks over de gehele keten heen. De inspectie constateert echter dat er veel ontwikkelingen in gang zijn gezet ter verbetering van de ketenbrede gegevensuitwisseling. Er zijn stappen gezet om (op termijn) te komen tot een gestructureerde en eenmalige gegevensuitvraag. Het advies van de commissie-Keller heeft geleid tot de start van de ontwikkeling van een digitaal klantdossier. CWI is als trekker van dit traject aangewezen.

Klantgerichtheid is binnen CWI, UWV en gemeenten een belangrijk gedachtegoed in de dienstverlening aan werkzoekende burgers. Klantgerichtheid heeft echter tot nu toe in de praktijk onvoldoende aandacht gekregen bij de vormgeving van het gehele proces van aanvraag, uitkeringsverstrekking en terugleiding naar werk. Bij de overdracht van klanten van de ene organisatie naar de andere zijn nog te veel afstemmingsproblemen om te spreken van een werkelijk klantgerichte keten. Het feit dat er minder bedrijfsverzamelgebouwen zijn gevormd dan beoogd draagt hier ook niet aan bij.

1.2 Functioneren van de uitvoeringsorganisaties en gemeenten

Centrale organisatie werk en inkomen

De Centrale organisatie werk en inkomen (CWI) is het eerste aanspreekpunt voor mensen die op zoek zijn naar werk of die een uitkering willen aanvragen voor werkloosheid of bij-

stand. CWI brengt werkgevers en werkzoekenden bij elkaar. In 2005 verzamelde CWI bijna 500.000 vacatures. Daarvan werden bijna 300.000 ingediend door werkgevers bij CWI adviseurs en 200.000 via de website

werk.nl. CWI bemiddelde actief bij de vervulling van iets meer dan 90.000 vacatures. Voor mensen die een uitkering aanvragen, verzamelt CWI de gegevens en stuurt die door naar UWV (voor een WW-uitkering) of de gemeente (voor bijstand). CWI beoordeelt ook of werkzoekenden in aanmerking komen voor een werkplek in de sociale werkvoorziening. In 2005 nam zij daar 16.660 besluiten over. Bij CWI waren ultimo 2005 ongeveer 4.800 fulltime werkplekken, verspreid over een hoofdkantoor en 127 vestigingen verdeeld over zes districten. De uitvoeringskosten van CWI waren ongeveer 373 miljoen euro.

Uitvoering CWI steeds beter

CWI heeft in 2005 ruim voldoende gepresteerd. De afspraken met de minister van SZW weet CWI over het algemeen goed te realiseren. Daarmee zet de jonge organisatie de stijgende lijn van de afgelopen jaren door. CWI werkt aan ontwikkeling van de organisatie en verbetering van de dienstverlening aan burgers en werkgevers. De inspectie plaatst een kritische kanttekening bij de tijdige afhandeling van de indicaties voor de Wet sociale werkvoorziening (Wsw).

Normen preventie gehaald

IWI oordeelt positief over de rol die CWI vervult om te voorkomen dat mensen een werkloosheids- of bijstandsuitkering aanvragen (de preventietaak). In 2005 heeft CWI de streefwaarden op dit gebied gerealiseerd.

Activering voldoende

De inspectie beoordeelt de uitvoering van de activeringstaak door CWI als voldoende. Dit betreft de inspanningen van CWI om werkzoekenden aan een baan te helpen. De normen die de minister van SZW met CWI had afgesproken zijn gehaald. Het aantal vacatures dat dankzij bemiddeling door CWI is vervuld, is toegenomen. Dat betekent dat dienstverlening van CWI aan werkgevers voldoende is. CWI zou meer aandacht kunnen besteden aan arbeidsbemiddeling van werklozen op moeilijk

vervulbare vacatures. Zo zijn in 2005 bijvoorbeeld weinig uitkeringsgerechtigden geplaatst op vacatures in de land- en tuinbouwsector, maar zijn voor die banen vaak tewerkstellingsvergunningen verleend (zodat er werknemers uit bijvoorbeeld Oost-Europa aangetrokken mogen worden). De staatssecretaris van SZW heeft met CWI afspraken gemaakt over het totaal aantal te vervullen vacatures. Om aan deze afspraken te voldoen, richt CWI zich op de eenvoudig vervulbare vacatures en plaatst hierop de makkelijk bemiddelbare werklozen. Ruim driekwart van de bezoekers van CWI-vestigingen is tevreden met de dienstverlening van CWI maar geeft wel aan dat de ondersteuning van CWI bij het zoeken naar werk kan verbeteren. CWI heeft in 2005 goed gepresteerd ten aanzien van de tijdige afhandeling van aanvragen ontslag- en tewerkstellingsvergunningen. Het aantal aanvragen ontslagvergunningen lag ruim 25 procent onder de verwachte aanvragen (100.000), terwijl het aantal aanvragen tewerkstellingsvergunningen 37,8 procent boven de verwachte aanvragen (40.000) lag. De inspectie heeft weinig inzicht in de kwaliteit van de behandeling van de aanvragen. In 2006 zal de inspectie een onderzoek starten naar de rechtmatige afgifte van tewerkstellingsvergunningen om meer inzicht te krijgen in de kwaliteit van de afhandeling van de aanvragen tewerkstellingsvergunningen.

Tijdigheid knelpunt bij indicatie Wsw

Sinds 1 januari 2005 heeft CWI de taak om vast te stellen of mensen in aanmerking komen voor een plek in de sociale werkvoorziening (indicatiestelling). Bij de uitvoering van deze nieuwe taak is de tijdige afhandeling van de indicaties een knelpunt gebleken. Dit geldt zowel voor de mensen die voor het eerst beoordeeld worden als voor de herindicaties (waarbij wordt vastgesteld of mensen die in de Wsw zitten nog steeds tot de doelgroep behoren). In beide gevallen haalt CWI de vastgestelde normen voor tijdigheid niet. Een oorzaak is het veel hogere aantal aanmeldingen en aanvragen voor de Wsw dan was geprognosticeerd. Een andere oorzaak ligt in het feit dat een externe leverancier deskundigheidsadviezen

niet op tijd heeft aangeleverd. CWI heeft hierop actie ondernomen en in het vierde kwartaal 2005 was er sprake van een lichte verbetering van de tijdigheid van besluiten.

Centrale sturing op handhaving afwezig

CWI heeft in 2005 op centraal niveau geen activiteiten ondernomen om het handhavingsbeleid verder vorm te geven en te verbeteren. Wel hebben lokale CWI-vestigingen handhavingsactiviteiten ontplooid, zoals samenwerking met de Belastingdienst, de sociale recherche en de vreemdelingenpolitie. Medewerkers op de CWI-vestigingen maken in het algemeen nog te weinig gebruik van bestaande instrumenten om te controleren of de gegevens die klanten opgeven kloppen.

ICT-systemen verder ontwikkeld en ingevoerd

De geautomatiseerde ondersteuning van de dienstverlening door CWI is in 2005 verder toegenomen. Het systeem dat het primaire proces van CWI ondersteunt (Sonar) is over alle vestigingen uitgerold. Ook heeft CWI de elektronische gegevensuitwisseling met de ketenpartners in 2005 verder ontwikkeld. Mensen kunnen zich via internet bij CWI inschrijven en een aanvraag doen voor een WW-uitkering. Met het oude informatiesysteem kon CWI de betrouwbaarheid van de niet-financiële informatievoorziening onvoldoende aantonen. De invoering van nieuwe ICT-systemen heeft voorlopig nog niet geresulteerd in een verbetering. CWI heeft in oktober 2005 activiteiten gestart om ervoor te zorgen dat deze informatievoorziening wel op een ordelijke en controleerbare manier tot stand komt.

Uitvoeringsinstituut

Werknemersverzekeringen

Het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) verzorgt uitkeringen voor werkloosheid en arbeidsongeschiktheid en enkele verwante regelingen. UWV moet zorgen voor juiste en tijdige uitkeringen en stimuleren dat mensen blijven werken of weer aan het werk gaan. Eind 2005 verstrekke UWV aan iets meer dan 300.000 personen een WW-uitkering

en aan ongeveer 900.000 personen een arbeidsongeschiktheidsuitkering. In totaal gaat het om ongeveer 21 miljard euro aan uitkeringen. Tot 31 december 2005 was UWV ook verantwoordelijk voor de inning van de premies van de werknemersverzekeringen.

UWV heeft een hoofdkantoor en ongeveer honderd vestigingen. Eind 2005 waren er iets minder dan 17.000 fulltime werkplekken bij UWV, dat is 2.000 minder dan aan het begin van het jaar.

Uitvoering voldoende maar kwetsbaar

UWV heeft in 2005 voldoende gepresteerd. De uitvoering is ten opzichte van 2004 verbeterd maar is kwetsbaar. UWV scoort vooral beter in het aan het werk helpen van uitkeringsgerechtigden (activering). De kwaliteit van de dienstverlening op het terrein van reïntegratie is toegenomen. Naast de uitvoering van reguliere taken (zoals uitkeringen verzorgen en mensen aan werk helpen) heeft UWV grote beleidsmatige veranderingen doorgevoerd. Het gaat onder meer om de invoering van de nieuwe arbeidsongeschiktheidswet, de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (Wia), om overdracht van de premieïnning naar de Belastingdienst (Walvis) en om de grote herbeoordelingsoperatie waarbij WAO'ers opnieuw gekeurd worden.

De combinatie van de realisatie van een complexe beleidsagenda, de grote reorganisatie en de reguliere uitvoering zetten de organisatie onder druk. De organisatie moet daardoor begrijpelijkerwijs prioriteiten stellen. Daardoor is het de vraag of UWV er in slaagt om zowel de reguliere taken als de veranderprogramma's als de beleidsagenda goed uit te voeren. De vele ingrijpende projecten doen, net als in 2004, een zwaar beroep op de verandercapaciteit van de organisatie.

Maatwerk in poortwachtersrol onder druk vanwege herbeoordelingsoperatie

UWV is poortwachter voor de arbeidsongeschiktheidsregelingen. Deze functie had in 2005 slechts beperkte betekenis. Omdat werkgevers sinds 2004 niet één maar twee jaar het loon van een zieke werknemer moeten doorbetalen, waren er in 2005 weinig aanmeldingen voor de WAO. Voor zieke werklozen en uitzendkrachten vervult UWV de rol van werkgever. Om uitval door ziekte van deze groep terug te dringen ontwikkelde UWV een nieuwe aanpak voor de controle, begeleiding en activering. Deze nieuwe aanpak is nog niet volledig ingevoerd. UWV heeft er voor gekozen om haar capaciteit vooral in te zetten bij de herbeoordelingen WAO. Door die prioritering komt het beoogde maatwerk nog onvoldoende van de grond.

Reïntegratie-inspanning is goed

De inspectie beoordeelt de uitvoering van de reïntegratietrajecten door UWV als goed. Het aantal mensen dat in 2005 een reïntegratietraject heeft gekregen voldoet aan de norm. Door de herbeoordelingsoperatie neemt het aantal mensen dat reïntegratie behoeft meer dan verwacht toe. De inspectie ziet hier een risico voor het bereiken van de reïntegratiedoelstelling van de wetgever. Bij de reïntegratie staat de klant steeds meer centraal. Hiertoe maakt UWV gebruik van maatwerk, krijgen klanten invloed op hun eigen reïntegratie (onder meer via de individuele reïntegratieovereenkomsten) en heeft UWV in de WW een zogenaamde reïntegratiecoach ingevoerd. Vanwege de prioriteit die UWV gegeven heeft aan de herbeoordelingsoperatie in de WAO is een dergelijke coach bij arbeidsongeschiktheid nog niet ingevoerd. Daar wordt de reïntegratie nog begeleid door de arbeidsdeskundige. Het gebruik van de individuele reïntegratieovereenkomsten overtreft de verwachtingen. Mede daardoor is het budget voor reïntegratie overschreden. Bij de reguliere reïntegratietrajecten koopt UWV vooral eenvoudige trajecten in. Volgens metingen van UWV zijn klanten over het algemeen tevreden over de persoonlijke benadering bij de reïntegratiebegeleiding.

Uitkeringsverzorging verbeterd

De inspectie constateert dat bij de kwaliteit van de uitkeringsverzorging sprake is van een daling van de onrechtmatigheid. De rechtmatigheid is onder andere gedaald door een toename van het aantal uitkeringsverstrekkingen waarvan onzeker is of ze rechtmatig of onrechtmatig zijn uitgevoerd. De inspectie beoordeelt de claimbeoordeling bij arbeidsongeschiktheid als voldoende. In 2005 betreft een groot deel van de claimbeoordelingen de eenmalige herbeoordelingen WAO, die UWV in 2005 inhoudelijk goed uitvoert. Uitkeringsgerechtigden zijn redelijk tevreden over de uitvoering van de herbeoordelingsoperatie. De claimbeoordeling en de uitkeringsverzorging van alle door UWV uitgevoerde wetten leveren echter veel gegronde klachten en een groot aantal bezwaarschriften op. Een deel van de klachten gaat over de voorlichting, bereikbaarheid, behandelingsduur en de trage afdoening van zaken. Het merendeel van de klachten is in 2005 sneller afgehandeld dan in 2004.

Realisatie beleidsagenda onder druk

UWV geeft aan dat de met de minister afgesproken beleidsagenda is gerealiseerd. Het gaat onder meer om de invoering van een nieuwe arbeidsongeschiktheidswet (Wia), overdracht van de premieinning naar de Belastingdienst (Walvis) en de grote herbeoordelingsoperatie waarbij WAO'ers opnieuw gekeurd worden. De inspectie vindt dat UWV een stevige klus geklaard heeft, maar ziet ook dat de realisatie van de beleidsagenda onder druk staat. Zo zijn er knelpunten bij het realiseren van een betrouwbare polisadministratie en bij het realiseren van de herbeoordelingsoperatie.

Interne organisatie vergt nog verdere verbetering

UWV werkt aan stroomlijning en kostenreductie van de organisatie. Onderzoeken van de inspectie wijzen uit dat UWV bij de beheersing van deze ingrijpende operaties verbeteringen heeft gerealiseerd. Toch zijn er nog tekortkomingen. Ramingen en planningen blijken niet altijd uit te komen, zowel bij de uitvoering van projecten als bij de uitvoering van reguliere taken. Eind 2005 kon UWV bijvoorbeeld niet aangeven welke functionaliteit van de nieuwe polisadmini-

stratie (Walvis) op welk moment op een beheerste wijze operationeel zou worden. En hoewel de inspectie de kwaliteit van de uitvoering van de herbeoordelingsoperatie in 2005 door UWV positief beoordeelt, kost de operatie aanzienlijk meer tijd en capaciteit dan oorspronkelijk gepland. Het risicomangement van UWV vergt verbetering, in het bijzonder op het gebied van ICT. Op het terrein van beveiliging en privacy is verdere vooruitgang nodig. De kwaliteit van de beveiligingsmaatregelen blijkt op bepaalde punten zelfs afgenomen. Op onderdelen gaat de druk waaronder de uitvoering wordt vormgegeven ten koste van het testen van de maatregelen die zijn gericht op een betrouwbare gegevensverwerking. Dit heeft er onder andere toe geleid dat in het vierde kwartaal van 2005 een deel van de verzekerden niet tijdig hun Ziektewet-uitkering hebben ontvangen. Gebleken is dat UWV risico's heeft gelopen bij het beheer en de beveiliging van haar systemen bij een aantal ICT-dienstenleveranciers. Deze risico's gelden voornamelijk ook voor 2006. UWV heeft maatregelen aangekondigd. Overigens heeft UWV thans wel een permanente crisisorganisatie en uitwijk voor een aantal primaire systemen ingericht.

Gemeenten

De gemeenten voeren de Wet werk en bijstand uit, waarin de activering van bijstandsgerechtigden voorop staat. Hiervoor was in 2005 een bedrag beschikbaar van circa 1,6 miljard euro. Daarnaast verzorgen zij in 2005 ongeveer 360.000 uitkeringen, waarvan 335.000 aan personen jonger dan 65 jaar, voor een bedrag van ongeveer 4,5 miljard euro. Daarnaast zorgen de gemeenten ook voor aanvullende regelingen als de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (loaw), de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (loaz), de Wet inkomensvoorziening kunstenaars (Wik) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz) 2004. Er zijn 467 gemeenten. Een aantal voeren de bijstandsregelingen gezamenlijk uit.

Gemeenten beperken aantal nieuwe uitkeringen

Gemeenten ontwikkelen initiatieven om inhoud te geven aan het principe 'werk boven uitkering', dat de kern vormt van de Wet werk en bijstand (WWB). Ze slagen er vooral goed in het aantal nieuwe uitkeringen te beperken. Ook spannen gemeenten zich in om mensen die een bijstandsuitkering hebben aan het werk te helpen. Daarbij richten ze zich vooral op jongeren en op mensen die een grote kans hebben op werk. Keerzijde is dat een grote groep mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt voorlopig op een uitkering blijft aangewezen.

Gemeenten zijn strenger aan de poort

Gemeenten hebben in 2005 geïnvesteerd in manieren om het aantal nieuwe bijstandsuitkeringen te beperken (de instroom). Daartoe hebben ze bijvoorbeeld intensievere controle en verificatie van gegevens toegepast, vaker gegevens van andere organisaties geraadpleegd en meer huisbezoeken afgelegd bij de eerste aanvraag voor bijstand. De inspectie vindt het positief dat gemeenten zich inspinnen om de instroom in de bijstand te beperken en zoveel mogelijk mensen aan werk te helpen. Intensieve controles dragen daaraan bij. Overigens constateert de inspectie dat er signalen zijn dat mensen afzien van een uitkeringsaanvraag als ze een traject aangeboden krijgen om aan het werk te gaan. De inspectie vindt het van belang dat gemeenten aandacht schenken aan deze signalen.

Vooral aandacht voor makkelijk bemiddelbaren

Gemeenten ontplooiën allerlei initiatieven om het principe van werk boven uitkering te realiseren. 'Work first' staat volop in de belangstelling. Het zwaartepunt ligt bij jongeren en mensen waarvan gemeenten vinden dat ze goed bemiddelbaar zijn. Hetzelfde geldt bij de herbeoordelingsoperatie in het kader van de overgang van de Algemene bijstandswet naar de WWB. De helft van de gemeenten heeft deze herbeoordelingsoperatie gebruikt om bestanden op te schonen. Bij mensen met weinig kansen op de arbeidsmarkt beperkte de herbeoordeling zich in de regel tot een administratieve for-

maliteit. Mensen met een grotere kans op een baan kregen vaak een gesprek over hun reïntegratiemogelijkheden.

Maar ook de groep met werkzoekenden die niet direct inzetbaar is, moet ondersteuning krijgen. Risico is dat mensen met de grootste achterstand op de arbeidsmarkt buiten beeld raken.

Totale bijstandsuitgaven blijven binnen budget

De financiële middelen vormen voor de meeste gemeenten geen obstakel om reïntegratie-activiteiten voortvarend op te pakken. Meer dan vierhonderd gemeenten melden in hun verantwoording over 2004 een overschot bij het deel van het budget dat bedoeld is om mensen aan het werk te helpen. Tweeëntwintig gemeenten hebben het budget uitgeput, waarvan sommige het budget hebben aangevuld met eigen middelen.

Ook bij het deel van het budget waarmee de uitkeringen betaald worden is in 2004 op landelijk niveau een overschot ontstaan. 74 procent daarvan komt voor rekening van de vier grote gemeenten. Vooral kleinere gemeenten kenden een tekort. Bij 59 gemeenten is dit tekort door een aanvullende uitkering van het Ministerie van SZW teruggebracht tot maximaal tien procent van het oorspronkelijke budget.

Nog geen oordeel over rechtmatigheid mogelijk

Over de in de gemeentelijke verantwoordingen over 2004 gemelde rechtmatigheid van de uitvoering bij de WWB, loaw, loaz, het Bbz 2004 en Wik en de daarop uitgevoerde accountantscontrole kan de inspectie nog geen uitspraak doen. De reviews van de inspectie bij externe accountants hebben namelijk vragen opgeleverd. De hoor- en wederhoorprocedure met de accountants is nog niet afgerond.

Uit de verantwoordingsverslagen over de uitvoering WWB over het jaar 2004 komt naar voren dat veel gemeenten de beveiliging van Suwinet niet aantoonbaar in overeenstemming met de wettelijke eisen hebben ingericht. De beveiliging van Suwinet heeft bij gemeenten wel in toenemende mate de aandacht; het Bureau Keteninfor-

matisering Werk en Inkomen (BKWI) en het Coördinatiepunt ICT Gemeenten ondersteunen gemeenten hierbij.

Fraudebestrijding geïntensiveerd

Het totale aantal fraudegevallen dat gemeenten registreren is stabiel. Daarbinnen neemt het aandeel inkomensfraude af (iemand geeft niet alle inkomsten op) en het aandeel woon- en partnerfraude toe (iemand geeft niet op dat hij samenwoont of een partner heeft met eigen inkomsten). Veel gemeenten hebben de huisbezoeken voor woon- en partnerfraude geïntensiveerd. De daling van inkomensfraude is deels te verklaren uit de betere dienstverlening van het Inlichtingenbureau en een effectiever gebruik van samenloopsignalen door gemeenten. De gemeentelijke inspanningen op het gebied van fraudebestrijding zijn toegenomen. Bijna alle gemeenten hebben de methodiek 'hoogwaardig handhaven' geïntroduceerd. Gemeenten voeren vooral concrete handhavingsactiviteiten uit zoals huisbezoeken. Meten, evalueren en (bij)sturen op resultaten als deel van hoogwaardig handhaven kan worden verbeterd.

Sociale Verzekeringsbank

De Sociale Verzekeringsbank verzorgt uitkeringen voor de volksverzekeringen en voert een aantal kleinere regelingen uit. De belangrijkste taak voor de SVB is om de uitkeringen juist, tijdig en op een klantgerichte wijze te verstrekken. In 2005 ging het bij de volksverzekeringen om 2,5 miljoen uitkeringen voor de Algemene Ouderdomswet (AOW), 1,9 miljoen uitkeringen voor de kinderbijslag (AKW) en 138 duizend uitkeringen voor nabestaanden (Anw). In totaal ongeveer 28 miljard euro aan uitkeringen. De SVB heeft een hoofdkantoor en negen vestigingen. Er werken ongeveer 3.500 medewerkers.

SVB voert haar taken uitstekend uit

De inspectie is van oordeel dat SVB haar primaire taken en financiële regelingen uitstekend heeft uitgevoerd. De rechtmatigheid van de uitkeringen ligt ruim boven de wettelijke norm.

Evenals in 2004 heeft de SVB in 2005 de prestaties geleverd die met de minister van SZW zijn overeengekomen. De uitkeringen zijn tijdig en juist verstrekt. Daarnaast presteert SVB goed op het gebied van preventie, controle en opsporing van fraude. Op klanttevredenheid scoort SVB ruim voldoende. SVB-klienten beoordelen de dienstverlening van SVB positief.

Continu aandacht voor verbetering

SVB laat zich zien als een organisatie die problemen aanpakt en zichzelf wil verbeteren. Zo heeft de SVB adequaat ingegrepen toen in 2005 de tijdige afhandeling van aanvragen in gevaar kwam door de invoering van een intern elektronisch dossier. SVB werkt aan verdere verbetering van de dienstverlening aan de klant. Daarbij maakt de bank gebruik van verbeterpunten die naar voren komen uit klantonderzoek. Heldere communicatie en snelle afhandeling van klantverzoeken staan bij SVB voorop. In 2005 is SVB een grootschalig veranderingstraject gestart om ervoor te zorgen dat SVB ook in de toekomst effectief zal zijn. De inspectie vindt dat SVB zich transparanter dan vorig jaar heeft verantwoord over de informatievoorziening. De betrouwbaarheidsverklaringen die vestigingen aan het hoofdkantoor moeten verstrekken kunnen volgens IWI een belangrijke impuls zijn om de kwaliteit van de geleverde informatie te garanderen.

Inlichtingenbureau

De Stichting Inlichtingenbureau Gemeenten (Inlichtingenbureau) is een knooppunt voor de uitwisseling van gegevens tussen onder andere CWI, UWV, SVB en gemeenten. Het Inlichtingenbureau beheert een ICT-systeem waarmee de aangesloten organisaties gegevens van uitkeringsgerechtigden en werkzoekenden kunnen vergelijken. Daarmee kunnen zij hun dienstverlening verbeteren en fraude en oneigenlijk gebruik van uitkeringen opsporen. Het Inlichtingenbureau heeft één vestiging en ongeveer 25 medewerkers.

Uitvoering naar behoren

De Stichting Inlichtingenbureau Gemeenten heeft tot taak de elektronische gegevensuitwisseling tussen gemeenten en andere organisaties binnen en buiten het SUWI-domein vorm te geven. In 2005 heeft het Inlichtingenbureau zijn taken naar behoren uitgevoerd. Het Inlichtingenbureau heeft ingrijpende organisatorische wijzigingen aangebracht die mede hebben bijgedragen aan het succesvol tot stand brengen van het sectorloket-systeem. Dit systeem biedt een generiek platform waarmee het Inlichtingenbureau zijn dienstverlening op het gebied van gegevensuitwisseling kan garanderen. Conform de wens van de minister van SZW heeft het Inlichtingenbureau zich het afgelopen jaar geconcentreerd op zijn kernactiviteiten.

Bureau Keteninformatisering Werk en Inkomen

Het Bureau Keteninformatisering Werk en Inkomen is een organisatie – formeel onderdeel van CWI – die elektronische gegevensuitwisseling in het SUWI-domein faciliteert aan de hand van het besloten netwerk Suwinet. Met de functies Suwinet-Inkijk, Suwinet-Mail en Suwinet-Meldingen wordt het voor ketenpartners (UWV, CWI en gemeenten) mogelijk gemaakt gegevens van binnen en buiten het SUWI-domein aan te wenden voor een werkproces. Voorts bevordert en (deels) coördineert BKWI het maken van afspraken tussen ketenpartners om de gegevensuitwisseling te verbeteren. BKWI heeft een vestiging en ongeveer dertig medewerkers.

Uitvoering technische taken goed

De belangrijkste technische taken van BKWI liggen op het terrein van de ontwikkeling en het beheer van Suwinet. Dit is een belangrijk hulpmiddel voor de SUWI-organisaties om informatie onderling te delen. BKWI voert deze taak uitstekend uit. In 2005 is het

gebruik van Suwinet verder toegenomen. BKWI neemt zelfs een aantal taken ter hand die niet expliciet in zijn taakbeschrijving staan, zoals bijvoorbeeld de ontwikkeling van de digitale identificatie DigiD.

Wel verwacht de inspectie van BKWI een actievere rol bij het treffen van adequate maatregelen ten aanzien van door de inspectie gesignaleerd ketenbrede aandachtspunten en risico's omtrent de beveiliging van Suwinet.

Raad voor Werk en Inkomen

De Raad voor Werk en Inkomen (RWI) is een overlegorgaan voor de bewindslieden van SZW over onderwerpen op het terrein van werk en inkomen.

De raad bestaat uit vertegenwoordigers van werkgevers, werknemers en gemeenten. RWI geeft ook subsidies aan sectoren, branches en ondernemingen voor projecten om werkzoekenden en met werkloosheid bedreigde werknemers aan (ander) werk te helpen. Sinds 1 oktober 2003 is het niet meer mogelijk om nieuwe subsidieaanvragen in te dienen. De inspectie houdt geen toezicht op de adviserende taak van de raad.

De RWI is gevestigd in Den Haag, het budget voor het jaar 2005 bedroeg ruim zeven miljoen euro. De RWI heeft ongeveer 36 werknemers.

Verantwoording RWI in orde

De jaarverantwoording van RWI over 2005 laat geen bijzonderheden zien. Op basis van ervaringen uit eerdere jaren heeft de inspectie er vertrouwen in dat de kwaliteit van de jaarverantwoording en de accountantscontrole daarop deugdelijk, degelijk en betrouwbaar zijn.

RWI beheerst uitvoering Svww voldoende

Eind 2004 concludeerde de inspectie dat RWI de uitvoering van de Stimuleringsregeling vacaturevervulling door werklozen en met werkloosheid bedreigde werknemers (Svww) voldoende beheerst, ofwel dat de RWI 'in control' is. In 2005 is een behoorlijk deel van de Svww-projecten afgelopen en is de RWI gestart met de afwikkeling ervan, onder meer door de definitieve subsidies vast te stellen. In september 2005 had de RWI van de 99 goedgekeurde subsidieaanvragen 29 subsidies definitief vastgesteld. Tien eindafrekeningen had de RWI in behandeling. Met de Svww is in totaal circa negentig miljoen euro aan subsidies gemoeid. Eind 2005 heeft de inspectie onderzocht of het vertrouwen in de uitvoering van de Svww ook geldt voor de afwikkeling van de Svww. Dat blijkt inderdaad het geval. De inspectie vertrouwt er dan ook op dat de RWI bij de eindafrekeningen Svww eventuele risico's onderkent en deze minimaliseert.

1.3 Kwaliteit van de verantwoordingen

De SUWI-organisaties CWI, UWV, SVB, IB en BKWI brengen jaarlijks een jaarverslag inclusief jaarrekening uit. Daarin leggen ze verantwoording af aan de minister van SZW, onder meer over de realisatie van beleidsdoelstellingen, de bedrijfsvoering en de gegevensverwerking. Bij de jaarverslagen hoort een verslag van de accountant en een oordeel van de EDP-auditor. De jaarrekeningen gaan vergezeld van een accountantsverklaring over de getrouwheid en de rechtmatigheid. Gemeenten brengen

verantwoordingsverslagen uit aan de minister van SZW over specifieke wetten zoals de WWB, IOAW/ IOAZ/Bbz en de WSW. Deze verslagen moeten voorzien zijn van een accountantsverklaring.

De inspectie onderzoekt de kwaliteit van de jaarverslagen en jaarrekeningen van de SUWI-organisaties. Daarbij maakt zij zo veel mogelijk gebruik van de controles van de accountants en EDP-auditors van de uitvoeringsorganisaties. Daarnaast onderzoekt de inspectie de gemeentelijke verantwoordin-

gen en accountantscontroles met betrekking tot de WWB en andere wetten en regelingen.

Oordeel over de kwaliteit van het jaarverslag en de jaarrekening

De inspectie stelt vast dat de financiële informatie in de jaarverslagen over het algemeen betrouwbaar is. De financiële informatieverstrekking voldoet grotendeels aan de wettelijke eisen.

De inspectie constateert dat bij alle SUWI-organen goedkeurende accountantsverklaringen zijn afgegeven over de getrouwheid van de jaarrekening. Met uitzondering van UWV zijn er ook goedkeurende verklaringen over de rechtmatigheid. UWV heeft een verklaring met beperking gekregen, omdat de verantwoording van de uitkeringslasten onrechtmatigheden bevat die de goedkeuringstolerantie te boven gaan. Ook zijn er tekortkomingen rond de uitvoering van het beleid om misbruik en oneigenlijk gebruik tegen te gaan.

Het jaarverslag van UWV geeft weinig inzicht in de uitvoering van het sociaal medisch handelen (het werk van de arbeidsdeskundigen en keuringsartsen). UWV heeft een goede aanzet gedaan voor de toelichting van het handhavingsbeleid. Naar de mening van de inspectie geeft UWV in het algemene deel van het jaarverslag 2005 een nogal positief beeld over de ontwikkelingen inzake de financiële rechtmatigheid. Uit het bijlagenboek bij het jaarverslag van UWV blijkt dat er ook een sterke toename van onzekerheden is; van deze onzekerheden is de feitelijke (on)rechtmatigheid niet vastgesteld.

Betrouwbaarheid informatievoorziening onvoldoende duidelijk

De SUWI-organisaties en de minister hebben afgesproken om vanaf 1 januari 2006 hun processen in te richten volgens de richtlijnen 'Van Beleidsbegroting tot Beleidsverantwoording' (VBTB). Uit de jaarver-

slagen blijkt niet of de organisaties hier klaar voor zijn omdat informatie over maatregelen om de organisatie 'VBTB proof' te maken, ontbreekt.

De Regeling SUWI schrijft voor dat de uitvoeringsorganisaties zich verantwoorden over de kwaliteit van hun informatievoorziening. Het betreft hier voor een groot deel niet-financiële informatie, zoals cijfers over klanttevredenheid, tijdigheid en gerealiseerde reïntegratie. De uitvoeringsorganisaties moeten inzicht geven in de wijze waarop de betrouwbaarheid van dit soort gegevens in kwartaal- en jaarverslagen wordt gewaarborgd. SVB en UWV geven in hun jaarverslag hierover betere informatie dan CWI, BKWI en IB.

Een deel van deze niet-financiële informatie wordt uitgedrukt in prestatie-indicatoren. De uitvoeringsorganisaties verantwoorden zich niet over alle prestatie-indicatoren. De inspectie constateert dat SVB in een gevorderd stadium is om de betrouwbaarheid van de niet-financiële prestatie-indicatoren te kunnen waarborgen en aantonen. De andere uitvoeringsinstanties moeten nog stappen zetten, bijvoorbeeld om de administratieve organisatie en interne controle in te richten en te beschrijven of het aantoonbaar maken van de maatregelen om de kwaliteit te waarborgen.

De inspectie constateert dat uitvoeringsorganisaties zich bewust zijn van het belang van betrouwbare gegevens en werken aan verbetering op dit gebied. Deze constatering komt overeen met de uitkomst van een onderzoek van de inspectie uit 2005 waarin zij concludeerde zich nog geen goed totaaloordeel te kunnen vormen over de betrouwbaarheid van de verstrekte niet-financiële, kwantitatieve informatie. Dit betekent overigens niet dat de verstrekte informatie onbetrouwbaar is maar dat het inzicht hierin ontbreekt.

Mededeling bedrijfsvoering verbeterd

In de mededeling bedrijfsvoering beschrijven de uitvoeringsorganisaties de tekortkomingen in de bedrijfsvoering en de daarbij behorende verbetermaatregelen. De Regeling SUWI schrijft voor dat de organisaties een

mededeling bedrijfsvoering in hun jaarverslag opnemen. Alle organisaties hebben een dergelijke mededeling opgenomen in hun jaarverslag 2005. CWI, IB en BKWI hebben in 2005 een aanzet gemaakt om het COSO model te implementeren (een bestaand model om de bedrijfsvoering te beschrijven). SVB en UWV hebben een aanzet gedaan om een eigen model te ontwikkelen. De mededelingen van CWI en SVB bevatten onvoldoende concrete informatie over maatregelen die in het verslagjaar 2005 zijn genomen om de genoemde knelpunten in de uitvoering op te lossen. Veelal wordt volstaan met de melding dat de organisaties in de toekomst maatregelen zullen nemen. In sommige gevallen staan de maatregelen elders in de verantwoording beschreven. Dit doet volgens de inspectie te weinig recht aan het doel van de mededeling (zichtbare koppeling doelen en activiteiten).

Verantwoording doelmatigheid nog niet adequaat

De organisaties verantwoorden zich nog niet adequaat over de doelmatigheid van de bedrijfsvoering. Kosten en prestaties worden nog te weinig aan elkaar gerelateerd. In de Regeling SUWI is voorgeschreven dat de organisaties zich verantwoorden over de doelmatigheid van hun bedrijfsprocessen. In haar jaarverslag 2004 sprak de inspectie de verwachting uit dat de organisaties in 2005 invulling zouden geven aan de verplichting om een eigen normenkader te ontwikkelen voor de doelmatigheid. SVB en CWI geven aan dat zij hieraan voldaan hebben; de inspectie is van oordeel dat de kwaliteit van deze kaders nog niet toereikend is. De inspectie wijst erop dat de minister heeft aangegeven dat de organisaties bij het ontwikkelen van hun doelmatigheidsbegrip rekening moeten houden met het doelmatigheidskader dat de Algemene Rekenkamer heeft ontwikkeld (genoemd in de Regeling SUWI).

Beveiliging geautomatiseerde gegevensverwerking voldoet niet aan alle vereisten

Alle uitvoeringsorganisaties hebben zich conform de Regeling SUWI verantwoord over hun geautomatiseerde gegevensverwerking en de beveiliging van het Suwinet.

Uit het oordeel van de EDP-auditors van de SUWI-organisaties blijkt dat alleen de gegevensverwerking van SVB (en IB in het laatste kwartaal) voldoet aan alle wettelijke eisen. De belangrijkste knelpunten zijn dat de uitvoeringsorganisaties de werking van beveiligingsmaatregelen nog onvoldoende kunnen aantonen en dat de beveiligingsmaatregelen bij de ICT-leveranciers aan wie een aanzienlijk deel van de geautomatiseerde gegevensverwerking is uitbesteed, tekortkomingen vertonen. Verder signaleert de inspectie dat UWV, CWI en BKWI beperkt zicht hebben op de beveiligingsmaatregelen die in de systemen zelf zijn ingebouwd. BKWI constateert in zijn overkoepelende rapportage over de beveiliging van Suwinet dat de beveiliging in 2005 is verbeterd, maar als geheel niet op het gewenste niveau is. De inspectie onderschrijft dit.

Oordeelsvorming accountants

De inspectie onderschrijft de oordelen die de accountants in hun rapporten en verklaringen hebben afgegeven. De inspectie heeft wel opmerkingen over de controle van enkele posten in de jaarrekeningen CWI en BKWI.

De inspectie constateert dat het verslag van bevindingen van de accountant van UWV aanzienlijk minder informatie bevat dan vorig jaar. Hij rapporteert nu meer bevindingen via de interne management letters.

De inspectie constateert dat de accountants in hun rapporten opmerkingen maken over de totstandkoming van de prestatie-indicatoren. De diepgang van de onderliggende controlewerkzaamheden verschilt echter sterk. Het blijkt dat de accountants soms een verschillende uitleg geven aan de wettelijke vereisten. De inspectie vindt dat het inzicht in de betrouwbaarheid van de prestatie-indicatoren wordt verbeterd als er een duidelijke normering voor de controle van die indicatoren wordt ontwikkeld. Daarnaast constateert de inspectie dat de accountants zich nog onvoldoende uitspreken over het ontbreken van een adequaat normenkader voor de doelmatigheid.

Oordeelsvorming EDP-auditors

De inspectie onderschrijft de oordelen die de EDP-auditors hebben afgegeven.

De inspectie is van mening dat de auditors bij UWV en het IB een normenkader hebben uitgewerkt dat goed aansluit bij de Regeling SUWI.

De inspectie constateert dat ten aanzien van de beveiliging van Suwinet de auditaanpak bij de uitvoeringsinstellingen op een aantal punten verschilt. Het normenkader dat de auditor van CWI hanteert, wijkt op een beperkt aantal punten af van het tussen ketenpartijen afgesproken kader. Over de werking van sommige maatregelen van CWI en BKWI heeft de inspectie minder zekerheid dan bij UWV en IB.

Gemeentelijke verantwoordingen: nog geen oordeel mogelijk

In 2005 hebben gemeenten voor de eerste keer verantwoordingsverslagen WWB ingediend (over 2004). De inspectie doet steek-

proefsgewijs onderzoek naar deze verslagen en de bijbehorende accountantsverslagen. De inspectie kan nog geen uitspraak doen over de kwaliteit van de door de gemeenten ingediende verantwoordingen en de daarop uitgevoerde accountantscontrole. De reviews van de inspectie hebben namelijk vragen opgeleverd ten aanzien van de verantwoordingen van de geselecteerde gemeenten. Deze moeten nu eerst beantwoord worden door de betreffende accountants. Deze hoor en wederhoorprocedure met accountants is nog niet afgerond; de inspectie heeft aan gemeentelijke accountants gevraagd om een aanvullend onderzoek in verband met de geconstateerde tekortkomingen. Als dat ontvangen en getoetst is, kan de inspectie ertoe overgaan een uitspraak te doen op landelijk niveau of de verantwoordingen van alle gemeenten voldoen aan de eisen van het verantwoordings- en controleprotocol.

I.4 Handhaving

De centrale doelstelling van het kabinet met handhaving is het bevorderen van de spontane naleving van wet- en regelgeving door burgers. Ontmoedigen van overtredingen is hiervan een belangrijk aspect. Een goed handhavingsbeleid is van belang om te voorkomen dat het draagvlak voor de sociale zekerheidswetten in de samenleving afbrokkelt.

Handhaven gaat steeds beter, effectmeting blijft achterwege

De inspectie oordeelt dat het beleid van de uitvoeringsinstellingen, gemeenten, BKWI en het Inlichtingenbureau in overeenstemming is met deze doelstellingen. In het handhavingsbeleid schenken de uitvoerders op een evenwichtige wijze aandacht aan de schakels preventie, controle, opsporing en afdoening. Belangrijke verbeteringen in 2005 hebben betrekking op de intensivering van de controleactiviteiten en de onderlinge samenwerking. De inspectie

stelt echter ook vast dat nog weinig inzicht bestaat in de effectiviteit van de handhavingactiviteiten van de uitvoerders.

Steeds meer controle

De inspectie is van oordeel dat CWI, UWV, SVB, het Inlichtingenbureau, BKWI en de gemeenten, onder invloed van de impulsen van het kabinetsbeleid, aanzienlijke vooruitgang hebben gemaakt om de kwaliteit van de controlefunctie te optimaliseren. Op het gebied van de controle zijn kwalitatieve verbeteringen aangebracht en is de feitelijke controle geïntensiveerd. Ook de samenwerking op het gebied van de gegevensuitwisseling is verbeterd. Uitvoeringsorganisaties en gemeenten kunnen (mogelijke) fraude vroegtijdiger onderkennen door het verder optimaliseren van de gegevensuitwisseling en het gebruik ervan.

Meten, evalueren en (bij)sturen op resultaten vergt nog verbetering

De inspectie is van mening dat een beleids-cyclische aanpak, behalve een beschrijving van de activiteiten, ook een weergave van de beoogde en gerealiseerde resultaten in de verantwoording dient te bevatten.

Meer inzicht in de uitvoeringsresultaten is van belang om te kunnen beoordelen of de beoogde beleidsdoelen zijn gerealiseerd en op welke onderdelen bijstelling nodig is.

Ook voorkomt inzicht het risico dat plannen uiteindelijk in voornemens blijven steken.

Dit inzicht in de effectiviteit van de handhavingactiviteiten bij de uitvoerders kan nog aanzienlijk worden verbeterd.

De uitvoering in 2005

- 1 Werk en inkomen
- 2 Sociale werkvoorziening
- 3 Arbeidsveiligheid
- 4 Toezichthouders

Wsw-bedrijven

Voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening zijn gemeenten verantwoordelijk. De meeste gemeenten laten de uitvoering verzorgen door Wsw-bedrijven. In de sociale werkvoorziening werken mensen, die als gevolg van een lichamelijke, verstandelijke of psychische handicap uitsluitend onder aangepaste omstandigheden tot regelmatige arbeid in staat zijn. Een deel van de mensen in de sociale werkvoorziening werkt ook in een 'begeleid werken'-traject. Daarbij gaat het om een begeleidde functie bij een werkgever op de reguliere arbeidsmarkt. In 2005 waren er 111 uitvoeringsorganisaties voor de Wsw, waar bij elkaar ongeveer 99.000 mensen werkten. Er stonden bijna 15.000 mensen op een wachtlijst.

Positieve ontwikkelingen in uitvoering

De inspectie oordeelt gematigd positief over de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening in 2004 (cijfers over 2005 komen in juli 2006 beschikbaar). De uitvoering voldoet grotendeels aan de eisen van de rechtmatigheid. De taakstelling ten aanzien van het aantal nieuwe en bestaande dienstbetrekkingen in de sociale werkvoorziening is in 2004 gerealiseerd. Ook zijn meer Wsw'ers begeleid aan de slag gegaan bij een gewone werkgever. Dat vindt de inspectie een gunstige ontwikkeling, hoewel de norm op dit gebied niet is gehaald en er nog vaak begeleidde arbeidsplaatsen worden beëindigd. De wachttijd voor een Wsw-plek staat onder druk. Ook sturen gemeentebesturen te weinig op de kwaliteit van de arbeid.

Uitvoering van de Wsw voldoet aan eisen rechtmatigheid

De uitvoering voldoet landelijk, met uitzondering van de tijdige herindicatie, aan de eisen die de wet en de regelingen daar aan stellen. Doordat herindicatie niet altijd tijdig plaatsvindt, is er sprake van onrechtmatigheid van deze dienstbetrekkingen, omdat niet is vastgesteld of de werknemer nog

behoort tot de doelgroep van de Wsw. Deze onrechtmatigheid is van beperkte duur, namelijk voor de periode dat geen sprake is van een geldige indicatie. De verslagen over de uitvoering van de uitvoeringsorganisaties geven hierover geen volledig beeld en zijn niet toereikend als gevolg van niet eenduidig voorgeschreven verantwoordingsvereisten.

Aanbieden dienstbetrekking gaat goed

Landelijk gezien zijn in 2004 meer nieuwe dienstbetrekkingen gerealiseerd dan was afgesproken met de minister van SZW en waarvoor subsidie is verstrekt. Ongeveer tweederde van de sw-bedrijven heeft meer dienstbetrekkingen gerealiseerd dan de taakstelling. De extra dienstbetrekkingen zijn gefinancierd door uitruil van taakstellingen tussen sw-bedrijven en door de gemeenten zelf. Omdat de sw-bedrijven arbeidsplaatsen hebben uitgeruild is de beschikbare subsidie zo maximaal mogelijk gebruikt. Door uitruil is in 2004 slechts sprake van een onderbesteding van drie miljoen euro in plaats van de oorspronkelijk geraamde negen miljoen. In 2004 groeide de wachtlijst met vijftig procent zijnde 4.500 mensen. In totaal staat dertig procent langer dan één jaar op de wachtlijst. Volgens de inspectie bestaat het risico dat de sw-organisaties deze groei slechts vertraagd kunnen opvangen waardoor de wachtlijst weer oploopt.

Meer sturing nodig op kwaliteit van de arbeid

De Wsw stelt eisen aan de kwaliteit van de arbeid: Wsw'ers moeten bijvoorbeeld de begeleiding krijgen die ze nodig hebben en een werkplek die aansluit bij hun capaciteiten. Gemeentebesturen zijn ervoor verantwoordelijk dat de sw-bedrijven de kwaliteit van de arbeid garanderen. De inspectie constateerde in 2005 dat gemeentebesturen weliswaar aan de sw-bedrijven vragen om zich hierover te verantwoorden, maar dat ze nauwelijks aangeven welke gegevens die verantwoording moet bevatten. Hierdoor bestaat het risico dat gemeentebesturen onvoldoende invloed hebben op het realiseren van de doelen van de Wsw. In de praktijk blijken sw-bedrijven wel aandacht te hebben voor de kwaliteit van de arbeid: ze

bieden bijvoorbeeld begeleiding op de werkplek of stellen persoonlijke ontwikkelingsplannen op. De sturing op de kwaliteit van de arbeid is echter niet optimaal waardoor niet voorspelbaar is hoe de maatregelen uitwerken op de werkvloer en tot welke resultaten dat leidt. De meeste gemeentebesturen hebben meer aandacht voor sturing op financiën en exploitatie van het sw-bedrijf, dan voor de kwaliteit van de arbeid.

Meer begeleid werken maar niet genoeg

Het aantal plaatsingen in begeleid werken neemt toe. Al sinds de invoering van het begeleid werken blijft echter de realisatie achter bij de norm dat 25 procent van de plaatsingen een begeleide werkplek betreft. In 2003 was de realisatie zes procent, in 2004 9,5 procent. De inspectie constateert verder dat steeds meer begeleide arbeidsplaatsen worden beëindigd: in 2003 ging het om een kwart van de plaatsen, in 2004 liep

dit cijfer op tot veertig procent. De begeleide werkplekken blijken dus niet duurzaam en het lukt vaak niet om de juiste persoon op de juiste plek te zetten. Dit heeft verschillende oorzaken: het aantal Wsw'ers met meervoudige problematiek (meer dan één beperking) neemt toe, de begeleiding schiet tekort en werkgevers hebben behoefte aan flexibiliteit in personeelsvoorziening.

Herindicatie naar CWI

Op 1 januari 2005 is CWI verantwoordelijk voor de bepaling of iemand is aangewezen op een beschermde werkomgeving en dus tot de doelgroep van de Wsw behoort. De tijdigheid was in 2005 nog niet op het gewenste niveau (zie CWI).

De uitvoering in 2005

- 1 Werk en inkomen
- 2 Sociale werkvoorziening
- 3 Arbeidsveiligheid
- 4 Toezichthouders

Certificatie- en keuringsinstellingen

Op terreinen met grote risico's voor arbeidsveiligheid en -gezondheid maakt het Ministerie van SZW gebruik van certificatie- en keuringsinstellingen (cki's). Cki's geven certificaten af voor producten, systemen en personen die aan bepaalde veiligheidseisen moeten voldoen. Het gaat bijvoorbeeld om liften, drukapparatuur en kraanmachinisten. De bedoeling is dat er veilig gewerkt wordt met risicovolle producten. In totaal zijn er 25 cki's actief op 17 verschillende werkvelden (zoals liften en kraanmachinisten). In 2005 werden er 67.821 certificaten afgegeven en hadden de cki's een gezamenlijke omzet van circa 28 miljoen euro. Cki's zijn commerciële organisaties met een publieke taak, die met elkaar concurreren om opdrachten. De inspectie houdt alleen toezicht op het werk van de cki's en niet op de werkvelden zelf.

Uitvoering keuringen naar behoren

De certificatie- en keuringsinstellingen in de meeste werkvelden doen hun werk naar behoren. De meeste cki's verlenen de certificaten zorgvuldig en overleggen ook voldoende met elkaar over de toepassing van de keuringsnormen. Op papier treffen de cki's voldoende organisatorische maatregelen om hun onafhankelijkheid en deskundigheid te garanderen en hun werk goed te kunnen uitvoeren. In de praktijk is de betrouwbaarheid van de keuringen op een aantal werkvelden echter voor verbetering vatbaar. In sommige werkvelden, zoals asbestverwijdering en hijskranen bieden marktwerking en zelfregulering in de branche onvoldoende garanties op een goed resultaat (veilige en gezonde werkomstandigheden). Naar de mening van de inspectie moeten hier extra maatregelen worden overwogen, bijvoorbeeld in de vorm van meer handhaving of meer ondersteuning voor de cki's.

Deskundigheid cki's voldoende

De cki's hebben voldoende organisatorische maatregelen getroffen, bijvoorbeeld via opleidingsplannen, om hun deskundigheid te waarborgen. De andere partijen in het stelsel, waaronder de klanten, vinden de cki's deskundig. Wel melden ze dat specifieke deskundigheid voor keuringen, zoals kennis van apparaten en werkzaamheden, vooral persoonsgebonden is en niet cki-gebonden. Op termijn kan dat een risico zijn als medewerkers de cki's verlaten en er nog geen nieuwe mensen zijn opgeleid.

Onafhankelijkheid staat onder druk

De cki's hebben organisatorisch gewaarborgd dat zij onafhankelijk van de klant kunnen keuren en certificeren. Wel neemt druk vanuit de markt op de onafhankelijkheid en betrouwbaarheid van de keuringen toe, bijvoorbeeld bij kraan- en liftkeuringen. Of daadwerkelijk sprake is van beïnvloeding van keuringsresultaten en daarmee ook van certificering heeft de inspectie niet kunnen vaststellen. Wel blijkt dat de keuringsresultaten van de cki's verschillend zijn voor de keuring van dezelfde lift en hijskraan. Ook verschillen keurders in de weging van tekortkomingen en de afhandeling daarvan.

Zorgvuldigheid in de praktijk niet gegarandeerd

De cki's overleggen voldoende met elkaar over de toepassing van de keuringsnormen en veiligheidseisen, waardoor zij uniform kunnen werken. Alle cki's hebben ook bezwaar- en beroepsprocedures. In de praktijk laten de cki's soms echter steken vallen. Zo verzamelen de cki's bij liften en hijskranen niet altijd voldoende informatie bij het keuren en het voorbereiden van certificatiebeslissingen. Hierdoor bestaat het risico op ongelijke behandeling van gelijke (keurings)gevallen. Ook toetsen de meeste cki's niet of geconstateerde gebreken na de keuring worden hersteld. Zo nam het merendeel van de cki's bij het werkveld kraanvoertuigen enkele duidelijk waarneembare tekortkomingen niet op in het rapport. Ook zwakten de cki's sommige tekortkomingen af om toch een certificaat af te kunnen geven.

Informatievoorziening aan IWI moet beter

Niet alle cki's voldeden in 2005 aan de verplichting die volgt uit de aanwijzing om de jaarlijkse verantwoordingsinformatie tijdig, volledig en begrijpelijk aan te leveren. Ook overige informatie die nodig is voor het toezicht dekken cki's nog onvoldoende af. Het gaat onder meer om het terstond toezenden aan IWI van de rapporten van de Raad voor Accreditatie over de taakuitoefening van de cki's, om het doorgeven van informatie over bedrijven die niet aan de keuringsplicht voldoen en om informatie over de bereidheid van klanten om de regels na te leven. Wanneer de inspectie kan beschikken over betrouwbare en actuele informatie kan zij het toezicht toespitsen op de grootste risico's.

Stelsel kwetsbaar: extra maatregelen nodig

In het stelsel van certificatie en accreditatie staan zelfregulering en marktwerking centraal. Zelfregulering houdt in dat de branche zelf verantwoordelijk is voor het opstellen en naleven van de normen. De cki's toetsen deze normen. Voor het functioneren van het stelsel is de bereidheid van klanten en cki's om de certificatie-eisen na te leven cruciaal.

Op sommige werkvelden nemen de klanten van de cki's de veiligheidseisen onvoldoende serieus, zoals op het werkveld asbestverwijdering. Op basis van een afweging van de kosten van certificatie en een inschatting van de pakkans (bijvoorbeeld door de Arbeidsinspectie), laten ze keuring en certificatie achterwege. Op enkele andere werkvelden, zoals liften, hijskranen, drukapparatuur en vakbekwaamheid springmeesters, hebben sommige klanten onvoldoende kennis van wet- en regelgeving. Daardoor worden producten of systemen soms niet gecertificeerd of worden werkzaamheden niet door een gecertificeerde deskundige uitgevoerd. In sommige werkvelden staan cki's onder druk van de markt om de regels soepel te hanteren. Dit geldt bijvoorbeeld bij asbestverwijdering en hijskranen. Zelfregulering en marktwerking bieden hier onvoldoende prikkels voor een goed resultaat (veilige en gezonde werkomstandigheden). Naar de mening van de inspectie moeten hier extra maatregelen overwogen worden, bijvoorbeeld meer handhaving of meer ondersteuning van de cki's.

De uitvoering in 2005

- 1 Werk en inkomen
- 2 Sociale werkvoorziening
- 3 Arbeidsveiligheid
- 4 Toezichthouders

Bij eerstelijnstoezicht gaat het om rechtstreeks toezien op de uitvoerende taken door (uitvoerings)organisaties. Naast eerstelijnstoezicht houdt IWI ook toezicht op toezichthouders (tweedelijnstoezicht). Tweedelijnstoezicht beoordeelt in hoeverre het eerstelijnstoezicht functioneert. Het doel is bij te dragen aan een goed werkende en

uniforme uitvoering van eerstelijnstoezicht. IWI houdt toezicht op het toezicht door de Sociaal-Economische Raad (SER) op de bedrijfslichamen, op het toezicht door De Nederlandse Bank op de pensioenfondsen en op het toezicht door gemeenten op de kinderopvangcentra.

4.1 Sociaal-Economische Raad

De Sociaal-Economische Raad (SER) adviseert de regering en het parlement op sociaal-economisch terrein. Daarnaast houdt de SER toezicht op zeventien product- en bedrijfsschappen. De raad bestaat uit vertegenwoordigers van de centrale ondernemers- en werknemersorganisaties en uit onafhankelijke deskundigen. De inspectie houdt alleen toezicht op de toezichthoudende taak van de SER. Het secretariaat van de raad telt circa 107 fte's en is gevestigd in Den Haag.

Uitvoering taken uitstekend

De inspectie is van oordeel dat de SER in 2005 zijn taken op grond van de Wet op de bedrijfslichamen (Wbo) uitstekend heeft uitgevoerd. Omdat de SER zijn jaarrekening pas na het jaarverslag van de inspectie aan de minister van SZW hoeft aan te bieden (uiterlijk 1 juli) komt IWI op een later tijdstip met haar oordeel over de jaarrekening.

Toezicht duidelijk uitgewerkt en georganiseerd

De SER heeft zijn toezichttaken uitgewerkt in een toezichtkader en voor zover mogelijk neergelegd in toezichtinstrumenten, handreikingen en procedures. Ook de bevoegdheid om nadere regels te stellen voor het toezicht op de product- en bedrijfsschappen heeft de raad vastgelegd in besluiten en verordeningen. De SER is er bovendien alert op dat deze verordeningen en besluiten aansluiten op de praktijk.

In november 2004 heeft het kabinet de bedrijfslichamen en de SER verzocht om toekomstverkenningen uit te voeren naar het maatschappelijke nut van en het draagvlak voor de schappen. In 2005 hebben zij deze toekomstverkenningen uitgevoerd en aangeboden aan de minister van SZW. De inspectie constateert dat de SER zijn coördinatietaken hierbij heeft uitgevoerd conform het verzoek van de minister.

Transparantie voor verbetering vatbaar

De SER verantwoordt zich in zijn jaarverslag duidelijk en gedetailleerd over de uitoefening van taken. Wel vindt de inspectie dat de SER transparanter kan zijn in de uitoefening van zijn toezicht op het schappenstelsel. Het toezichtprogramma en de onderzoeksrapporten over het functioneren van individuele schappen en over het toezicht op bepaalde aspecten van het stelsel worden nu bijvoorbeeld door de SER niet openbaar gemaakt.

4.2 De Nederlandsche Bank

Een van de taken van De Nederlandsche Bank (DNB) is het toezicht op ongeveer achthonderd pensioenuitvoerders. Het gaat om pensioenfondsen om verzekeraars die een pensioenregeling uitvoeren. Het doel van het toezicht is om ervoor te zorgen dat de pensioenuitvoerders in staat zijn om hun verplichtingen ten opzichte van verzekerden na te komen. Het toezicht van DNB is vastgelegd in de Pensioen- en Spaarfondsenwet (PSW). Deze wet zal naar verwachting in 2007 vervangen worden door een nieuwe Pensioenwet (PW). Het financiële toezicht op de pensioenuitvoerders wordt dan verankerd in een nieuw Financieel Toetsingskader (FTK). DNB heeft twee vestigingen en vier agentschappen. In 2005 waren er ongeveer 1.800 full-time werkplekken.

DNB vult rol als toezichthouder goed in

De inspectie is positief over het toezicht van DNB op de pensioenfondsen: DNB heeft een systeem ontwikkeld waarmee zij pro-actief en risicogericht toezicht kan houden. Dit toezicht draagt bij aan het nakomen van de uitbetalingsverplichting die pensioenfondsen hebben.

Bij het van kracht worden van de nieuwe Pensioenwet, zullen pensioenfondsen ook moeten voldoen aan de eisen van een nieuw financieel toetsingskader. Onder voorwaarden mogen pensioenfondsen al eerder werken volgens de regels van het nieuwe toetsingskader. Dit betekent dat DNB twee regimes hanteert bij haar financieel toezicht op de fondsen. Dit vergt een extra inspanning, maar draagt naar verwachting bij aan een soepele overgang van het oude naar het nieuwe regime. De inspectie is van mening dat DNB hiermee haar rol als toezichthouder goed invult.

4.3 Kinderopvang

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht op de houders van kinderopvangcentra en gastouderbureaus in hun gemeente. De Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) voert dat toezicht door middel van inspecties uit en de gemeente handhaaft zonodig op basis van de inspectierapporten. Het voor toezicht en handhaving beschikbare budget in 2005 bedroeg 7 miljoen euro. Het eerstelijnstoezicht door de gemeente draagt bij aan een van de pijlers van de Wet kinderopvang: de verbetering van de kwaliteit van de kinderopvang in Nederland. IWI houdt tweedelijnstoezicht op de gemeenten. Er zijn 467 gemeenten en 39 GGD-instellingen.

Toezicht nog in ontwikkeling

De inspectie concludeert dat gemeenten nog zoeken naar de juiste invulling van hun verantwoordelijkheid voor het toezicht en de handhaving binnen de Wet kinderopvang. Gemeenten nemen nog onvoldoende regie in het proces en een duidelijke aansturing van de GGD ontbreekt veelal. Beide partijen zoeken nog naar de juiste verhoudingen en samenwerking in het toezicht. De inspectie onderzocht in 2005 aan de hand van twee metingen (1 juni en 31 december) hoe gemeenten hun toezicht op de kinderopvang hebben ingericht. Uit de eerste meting kwam naar voren dat de meeste gemeenten het toezicht- en handhavingsbeleid nog niet (volledig) ontwikkeld hebben. Veel gemeenten hadden bijvoorbeeld de verdeling van het budget voor toezicht en handhaving tussen gemeente

en GGD doorgeschoven naar eind 2005. De helft van de gemeenten zette bovendien een bedrag in dat minder dan driekwart van het budget bedraagt. Verder geeft nog lang niet iedere gemeente voorlichting aan houders van kindercentra en de gemeenteraad. Wel hebben bijna alle gemeenten afspraken gemaakt met de GGD om te gaan samenwerken. Zo goed als alle gemeenten voeren, zoals de wet voorschrijft, zelf een register waarin

alle kindercentra en gastouderbureaus worden opgenomen. Driekwart van de gemeenten voldoet aan de wettelijke taak om dit register in dagbladen of regionale huis-aan-huisbladen te publiceren. Eveneens driekwart van de gemeenten publiceert de namen van de toezichthouders die namens de GGD de inspecties uitvoeren.

Samen efficiënter

Jacob Kohnstamm, voorzitter College bescherming persoonsgegevens

‘We controleren met het CBP of persoonsgegevens op een goede manier worden gebruikt. We adviseren op welke wijze dat het beste kan gebeuren en geven aan wat niet mag. Dat lukt ons niet alleen, we zijn een kleine organisatie en kunnen niet overal tegelijk zijn. We werken daarom veel samen met inspecties en toezichthouders. Naast IWI ook bijvoorbeeld met OPTA, de Inspectie voor de gezondheidszorg, jeugdinspecties en de Zorgautoriteit.

Met IWI hebben we vorige zomer een convenant gesloten. We hebben de intentie uitgesproken dat we met elkaar gaan samenwerken. Dat is vooral van belang voor de mensen en organisaties waar we toezicht op houden. Het zou vervelend zijn als IWI en CBP apart van elkaar over de vloer komen voor hetzelfde onderwerp. Daarnaast kunnen we ook veel aan elkaar hebben. Door onderzoeksresultaten en expertise met elkaar te delen, kunnen we efficiënter wer-

ken en weten we ieder meer dan daarvoor. Dus meer en beter voor dezelfde euro.

Welke concrete onderwerpen we gaan onderzoeken, moet nog worden vastgesteld. Het moet bij beide organisaties passen. We hebben verschillende posities en verschillende bevoegdheden, dus wat de een wil is niet automatisch mogelijk voor de ander. Er zijn wel een paar logische raakvlakken, waar gegevensuitwisseling en sociale zekerheid bij elkaar komen. UWV, CWI en gemeenten gaan steeds vaker samenwerken in bedrijfsverzamelgebouwen, waar ze elkaar makkelijker kunnen vinden en dus sneller gegevens van elkaar zullen gebruiken. Verder werken zij aan een digitaal klantdossier, waarmee ze gegevens gaan delen over uitkeringsgerechtigden. Bij dat soort ontwikkelingen willen we allebei graag een oogje in het zeil houden. De contacten tussen CBP en IWI zijn in ieder geval goed. We waken voor dubbel toezicht.’

Onderbelichte zaken

Michael Douqué, *Directeur Liftinstituut*

'Het Liftinstituut waakt over de veiligheid van liften. Dat doen we al meer dan 75 jaar. En met succes, want de statistieken wijzen uit dat liftgebruik veiliger is dan traplopen. Voorheen deden we dit zelfstandig, in goed overleg met het Ministerie van SZW en de Arbeidsinspectie. Sinds 2001 is er marktwerking en zijn er vijf keurders bijgekomen. Dat vinden we prima. Zolang het niet ten koste gaat van de veiligheid. Prijs mag nooit leidend worden. Daarom is de toezichthoudende rol van IWI essentieel. De verplichting om te laten keuren ligt nu nadrukkelijker bij de eigenaren en beheerders van de liften. Die overgang is groot en het kost tijd voordat de nieuwe markt goed werkt.

Op zich ben ik daarom blij met IWI. Er is nu een centrale organisatie die toezicht houdt en een ieder aanspreekt op zijn verantwoordelijkheid. IWI maakt duidelijk dat er onderbelichte zaken zijn op de markt van certificatie en keuringen. Ze brengt de keuring van liften in de belangstelling en zorgt voor meer informatie-uitwisseling tussen de wetgever, de Arbeidsinspectie en de instellingen. De rapporten worden natuurlijk niet altijd door iedereen als plezierig ervaren, dat begrijp ik wel. Het gaat er

echter om dat de opmerkingen ter harte worden genomen. Belangrijk is dat de inspectie de kennis en de ervaring van de instellingen blijft gebruiken. Toezicht houden doe je niet alleen procedureel maar ook vakinhoudelijk. Het Liftinstituut is kritisch op haar werk en daarvoor geaccrediteerd. Wij willen juist dat IWI zaken aan de orde stelt. Dat houdt ons scherp.

Tot slot zou ik graag een kritische kanttekening willen maken. De overheid heeft de marktwerking niet goed georganiseerd. Keurders kunnen vaak niet meer doen dan een rapport opstellen over de gebreken bij een lift. De eigenaren zijn verantwoordelijk om de tekortkomingen direct te verhelpen. Doen ze dat niet dan moet de overheid ingrijpen. Zo is het afgesproken. Ernstige tekortkomingen melden wij bij de Arbeidsinspectie. Handhaving op naleving van die veiligheidseisen schiet te kort en met onze signalen doet de overheid vooralsnog weinig. Dat moet beter geregeld worden. Het zou mooi zijn als de liftkeurders een gevaarlijke lift kunnen verzegelen. Dat doe je echt niet zomaar, maar soms is het nodig. Het is goed dat er een inspectie is die dit soort problemen aan de kaak kan stellen.'

Denken in schakels

Udo Groen, voorzitter Inlichtingenbureau

‘Het Inlichtingenbureau verzorgt de gegevensuitwisseling van en naar gemeenten. Dat gaat heel goed, de klanten zijn tevreden en er komen nieuwe diensten bij. We vergroten ook de toegevoegde waarde van onze diensten, door gegevens slimmer te selecteren. De gemeenten hoeven dan zelf minder de gegevens te bewerken alvorens ze in hun werkprocessen te kunnen gebruiken. Het Inlichtingenbureau ondersteunt de samenwerking tussen organisaties met behulp van ICT-instrumenten. In tegenstelling tot gangbare opvattingen gaat het daarbij niet alleen om de techniek, maar vooral ook om de processen waarin de ICT moet functioneren.

Bij het digitaal klantdossier kun je zien dat er helemaal niet zulke ingrijpende technische aanpassingen hoeven te worden gemaakt om beter samen te werken. De bestaande systemen worden weliswaar flink uitgebreid, maar het kost veel meer moeite om de samenwerking tussen de organisaties in de processen te organiseren. Omdat we met onze dienst-

verlening altijd op de grensvlakken tussen organisaties opereren, zien we dat er vaak nog in schakeltjes wordt gedacht en niet in een keten. IWI heeft dat ook nog een beetje. Er moet veel meer naar de keten worden gekeken over individuele organisaties heen. Het veranderen van processen van grote organisaties is echter niet gemakkelijk.

De samenwerking met de inspectie is goed. In het algemeen vind ik het goed dat er toezicht is. Dat houdt ons scherp. De bijdrage van IWI is ook positief kritisch, zoals het hoort. IWI probeert ons verder te helpen. Tussen inspecties en organisaties is er altijd een natuurlijke spanning. Inspecties willen vaak dieper kijken dan de organisaties nodig vinden. Als er problemen zijn, is het begrijpelijk dat een inspectie meer wil weten, maar als het goed gaat, zou het ook met minder moeten kunnen. Het toezicht moet proportioneel zijn. Met de inspectie voel ik die spanning ook wel eens, maar daar gaan we constructief mee om.’

Eigen verantwoordelijkheid

Jan Laurier, voorzitter Landelijke Cliëntenraad

'Ik overleg met allerlei mensen over de sociale zekerheid. Met de minister, met raden van bestuur, met gemeenten en ook met de inspectie. Wat gaat er goed en wat kan er beter? Ons perspectief is het belang van cliënten, de uitkeringsgerechtigden. In onze adviezen kijken we onder andere naar de eigen verantwoordelijkheid van cliënten. Hoe zorgen de uitvoeringsorganisaties ervoor dat mensen hun verantwoordelijkheid waar kunnen maken?

Links en rechts hoor ik bijvoorbeeld managers praten over een klantgerichte uitvoering. Ze denken er goed over na en doen hun uiterste best om voor een goede dienstverlening te zorgen. Ze hadden hetzelfde verhaal vaak ook over containers kunnen vertellen. Klantgericht werken is niet hetzelfde als de klant centraal stellen, wat wel de bedoeling is in de sociale zekerheid. Het gaat erom dat cliënten invloed kunnen uitoefenen op wat er met hen gebeurt. Ze moeten kunnen kiezen uit verschillende alternatieven, want dan stelt eigen verantwoordelijkheid ook echt iets voor.

De sociale zekerheid staat bol van de mooie begrippen. Het is goed dat de inspectie onderzoekt hoe dat praktisch uitwerkt voor mensen. De voorganger van de inspectie legde veel nadruk op de rechtmatigheid van de uitvoering en ik zie met genoegen dat de inspectie nu een meer inhoudelijke koers vaart. De afgelopen jaren heeft de inspectie al een aantal belangrijke onderzoeken voor cliënten uitgevoerd en er loopt nu een groot onderzoek waarin cliënten gevolgd worden in de tijd. Dat vind ik een belangrijke toevoeging.

Recent zijn er vragen gesteld in de Tweede Kamer over de Workfirst aanpak van gemeenten. Gemeenten gaan erg ver om mensen uit de bijstand te houden en de rechten van mensen kunnen daarbij geschaad worden. Dit is typisch een onderwerp dat de inspectie goed zou kunnen onderzoeken, juist omdat het mensen zo verschrikkelijk raakt in hun bestaan.'

Inspectie Werk en Inkomen 2005

1 Toezicht

2 Organisatie

De belangrijkste onderwerpen van de sociale zekerheid zijn preventie, activering en uitkering. IWI beoordeelt in hoeverre de uitvoerende instanties en gemeentebesturen bijdragen aan het bereiken van de doelen van de wetgever en of zij het publieke geld waarmee de sociale zekerheid wordt gefinancierd juist en gericht besteden. IWI oordeelt met haar rapportages over de kwaliteit van de uitvoe-

ring en draagt bij aan de kwaliteit van de regelgeving. De inspectie publiceerde in 2005 24 oordelende rapporten. Daarnaast leverde de inspectie ook enkele wettelijk verplichte en reguliere producten, zoals jaarplannen en aanwijzingsonderzoeken, en enkele verkennende studies. Dit hoofdstuk beschrijft in hoofdlijnen de publicaties die de inspectie in 2005 heeft uitgebracht.

I.1 Wettelijke en reguliere producten

Jaarverslag

In mei 2005 publiceerde de inspectie haar jaarverslag over 2004. In het Jaarverslag 2004 gaf de inspectie een oordeel over het werk van de organisaties waar zij toezicht op houdt en verantwoordde zij zich over haar eigen taakvervulling. Ook bevatte het jaarverslag de uitkomsten van het onderzoek naar de kwaliteit van de financiële verantwoordingen van UWV, CWI, SVB, Inlichtingenbureau, BKWI, RWI, SER, DNB, gemeenten en certificatie- en keuringsinstellingen voor arbeidsveiligheid. Daarnaast zijn in het Jaarverslag 2004 de resultaten opgenomen van twee onderzoeken naar de naleving van non-discriminatiecodes bij UWV en CWI.

Jaarplannen

De inspectie heeft in 2005 twee onderzoeksprogramma's gepubliceerd; het Jaarplan 2006 en het Meerjarenplan 2006-2009. Verder heeft de inspectie een meerjarenprogramma uitgebracht over het toezicht op de certificatie- en keuringsinstellingen en een publicatie over het toezicht op de kinderopvang.

Toezichtbaarheidstoetsen

In 2005 heeft de inspectie 37 toezichtbaarheidstoetsen (T-toetsen) uitgevoerd op voorgenomen wet- en regelgeving van het Ministerie van SZW. Bij zo'n toets gaat de inspectie na of het mogelijk is adequaat toezicht te houden op de voorgestelde nieuwe regels. De inspectie brengt een T-toets uit op verzoek van het Ministerie van SZW. Bij

veel wetsvoorstellen, zoals de Wet inkomensvoorziening naar arbeidsvermogen (Wia), leidden de toetsen tot aanpassing en verduidelijking van de concept wet- en regelgeving.

Aanwijzingsonderzoeken

In 2005 heeft de inspectie twaalf aanwijzingsonderzoeken uitgevoerd. Als een organisatie aangewezen wil worden als certificatie- of keuringsinstelling kan deze een verzoek indienen bij de staatssecretaris van SZW. Certificatie- en keuringsinstellingen controleren of er veilig wordt gewerkt door certificaten te verlenen, bijvoorbeeld voor duikers, liften, hijskranen, kraanmachinisten, arbodiensten, drukapparatuur, machines en toezichthouders asbestverwijdering. Op verzoek van de staatssecretaris geeft de inspectie een advies over een nieuwe aanwijzing. De adviezen zijn allemaal overgenomen.

Monitoring

De inspectie heeft in 2005 een nieuwe vorm van monitoring opgezet waarmee de inspectie per kwartaal overzichten maakt van de belangrijkste ontwikkelingen bij de organisaties. Daarbij gebruikt IWI bijvoorbeeld gegevens uit relatiebeheer, mediaberichten, verantwoordingsrapportages van de organisaties zelf en onderzoeken van anderen, zoals het Centraal Bureau voor de Statistiek. De inspectie beoordeelt of er onderwerpen zijn die nader onderzoek of een andere toezichtactie verdienen. Ook ontwikkelde de inspectie in 2005 een database voor monitoring, die in 2006 in gebruik wordt genomen.

I.2 Risicogerichte producten

In het Jaarplan 2005 heeft de inspectie drie thema's genoemd die zij aan het eind van het jaar goed in beeld wilde hebben: preventie, activering en uitkering. Met behulp van risicoanalyses heeft de inspectie beoordeeld welke deelonderwerpen daarvoor onderzocht moesten worden in 2005. In die risicoanalyses neemt IWI mee over welke onderwerpen de organisaties zichzelf al voldoende verantwoord, voor welke risico's zij al aan verbetering werken en welke onderzoeken door andere organisaties worden uitgevoerd. Ook doet de inspectie risicogericht onderzoek naar overige onderwerpen, zoals de samenwerking in de keten van werk en inkomen, ICT, de Wet sociale werkvoorziening en arbeidsveiligheid.

Niet alle onderzoeken die de inspectie in 2005 heeft afgerond komen voort uit het Jaarplan 2005. In de loop van het jaar zijn er ook nog enkele onderzoeken gestart op verzoek van de minister of naar aanleiding van actuele ontwikkelingen, zoals het rapport over digitale klantdossiers van de commissie-Keller en de resultaten van de herbeoordelingen van arbeidsongeschikten door UWV. De inspectie heeft niet alle onderzoeken uit het Jaarplan 2005 uitgevoerd in 2005. Tien onderzoeken uit het Jaarplan 2005 zal de inspectie afronden in 2006. Twee aangekondigde onderzoeken zijn vervallen. Dit betreft een onderzoek naar de effecten van de Wet verbetering poortwachter, omdat onderzoeksbureau *Astri* in opdracht van het Ministerie van SZW al een onderzoek heeft verricht naar hetzelfde onderwerp. Verder is het voorgenomen onderzoek naar de bevoegdheid van de Pensioen- en Verzekeringskamer om beleidsregels op te stellen voor pensioenfondsen vervallen, gezien de op handen zijnde wijzigingen in de pensioenwetgeving.

Publicaties in 2005

Hierna volgt per thema een overzicht van de rapporten en verkennende studies die de inspectie daarover in 2005 heeft gepubliceerd. In de rapporten formuleert de inspectie een oordeel over het functioneren van de betrokken uitvoeringsorganisaties. De verkennende studies bieden inzicht in een bepaald onderwerp.

Preventie

De inspectie heeft twee publicaties afgerond op het terrein van preventie. De centrale vragen bij dit thema waren: doen uitvoeringsorganisaties en gemeenten wat in hun vermogen ligt om de instroom in de uitkeringen te beperken? Krijgen de juiste mensen de juiste preventie maatregelen?

Rapporten

- Tussen oordeel en advies. Uitvoering van het deskundigenoordeel 'geschiktheid tot werken' door UWV.
- Vangnet of springplank? De reïntegratie van zieke werknemers zonder dienstverband door UWV.

Activering

De inspectie heeft tien publicaties afgerond op het terrein van activering. De centrale vragen waren: doen uitvoeringsorganisaties en gemeenten wat in hun vermogen ligt om activering te bevorderen? Krijgen de juiste mensen het juiste reïntegratieaanbod?

Rapporten

- De kortste weg naar werk. Een onderzoek naar reïntegratiecoaching WW bij UWV.
- Gezocht: werklozen. Activiteiten van CWI, UWV en gemeenten om werklozen aan het werk te krijgen in moeilijk vervulbare vacatures voor laag- en ongeschoolde arbeid.
- Opnieuw beoordeeld.
- Zicht op kansen? Onderzoek naar systematische kennisopbouw over bijstandsgerechtigden door gemeenten.
- De gevolgen van selectie bij reïntegratietrajecten voor WW-gerechtigden.
- Invloed van WW-gerechtigden op hun reïntegratietraject.
- Kiezen én delen. De selectie door gemeenten voor reïntegratietrajecten. Casestudies bij acht gemeenten.
- Kwaliteit van arbeid: een kwestie van zorg. Een onderzoek naar gemeentelijk beleid en sturing op zorg voor kwaliteit van arbeid in de sociale werkvoorziening.

Verkennende studies

- Duurzaamheid van begeleid werken in de Wsw.
- Algemeen geaccepteerde arbeid.

Uitkering

De inspectie heeft vijf publicaties afgerond over de aanvraag en verstrekking van uitkeringen. De centrale vraag was: doen uitvoeringsorganisaties en gemeenten wat in hun vermogen ligt om ervoor te zorgen dat de juiste mensen tijdig de juiste uitkering krijgen?

Rapporten

- Intake en beoordeling bij de bijstand.
- Afgesproken? Gemeenten en CWI-vestigingen over onderlinge afspraken in het kader van de uitkeringsintake voor de WWB.
- Handhaving door de Sociale Verzekeringsbank in 2004.

Verkennde studie

- Invulling van de beleidsvrijheid in de WWB.
- Buitenlandse gevalsbehandeling Sociale Verzekeringsbank.

Overige onderzoeken

De inspectie heeft zestien publicaties afgerond over onderwerpen die buiten de drie thema's vallen, onder andere over de ICT-ontwikkelingen in het stelsel voor werk en inkomen en over het toezicht op certificatie- en keuringsinstellingen voor arbeidsomstandigheden.

Rapporten

- Gebruikswaarde Suwinet-Inkijk.
- ICT als verbindende schakel.

Keteninformatisering in het stelsel van werk en inkomen.

- UWV en Walvis, derde rapportage.
- UWV en Walvis, vierde rapportage.
- Ontwikkeling van het handhavingsbeleid binnen UWV.
- Informatie: aantoonbaar betrouwbaar? Een onderzoek naar de kwaliteit van de niet-financiële informatievoorziening in het SUWI-domein.
- Werken aan samenwerking. Een onderzoek naar de invulling van de overlegverplichting van certificatie- en keuringsinstellingen.
- Vuurwerk meester. Een onderzoek naar de certificering van vakbekwaamheid vuurwerk.
- De certificatie van deskundig toezicht-houders verwijdering asbest en crocidoliet.
- Pensioen bewaakt. Een onderzoek naar het risicogericht toezicht van De Nederlandsche Bank op pensioenfondsen.
- Beëindiging van dienstbetrekkingen Wsw bij arbeidsongeschiktheid.

Verkennde studies

- Sonar bij CWI.
- Verzekerd over de grens.
- Regionaal ketenoverleg.
- Sturing, beheersing en intern toezicht op het toezicht op de pensioenfondsen door DNB.
- Implementatie van het eerstelijnstoezicht op de Wet kinderopvang in 2005.

I.3 Gebruik van het toezicht

De oordelen van de inspectie moeten aanknopingspunten bieden voor de minister, de staatssecretaris, de uitvoeringsorganisaties en de gemeenten om de uitvoering te verbeteren. De inspectie vraagt enkele maanden na afloop van ieder project de onderzochte organisaties en het Ministerie van SZW naar de waardering voor en de bruikbaarheid van de rapporten. De inspectie is voornemens hierover in het Jaarverslag 2006 te rapporteren.

Minister en staatssecretaris

De minister of de staatssecretaris stuurt de rapporten van de inspectie door naar de Eerste en Tweede Kamer, zodat zij kennis kunnen nemen van de oordelen van de inspectie en de reactie van de bewindspersoon daarop. Bij de helft van de rapporten uit 2005 heeft de minister of staatssecretaris in de begeleidende brief aangegeven nieuwe afspraken te zullen maken met de uitvoeringsorganisaties. Naar aanleiding van twee

rapporten besloot de bewindspersoon om regelgeving te wijzigen. Bij de andere rapporten zagen de bewindslieden geen reden om maatregelen te treffen, bijvoorbeeld omdat het oordeel van de inspectie het beleid ondersteunde of omdat de betrokken organisaties al adequate maatregelen hadden getroffen. Ook zijn de resultaten van een aantal rapporten betrokken bij twee lopende projecten: de invoering van het digitale klantdossier en de modernisering van de Wsw.

Beëindiging van dienstbetrekkingen Wsw bij arbeidsongeschiktheid

Begin 2005 verschijnen er berichten in de krant dat sommige Wsw-bedrijven 'slapers' op de loonlijst hebben staan: Wsw'ers die door ziekte niet meer in het Wsw-bedrijf kunnen werken en een WAO-uitkering ontvangen. De bedrijven betalen de WAO'ers geen loon meer, maar krijgen nog wel subsidie. Bovendien houden de WAO'ers plaatsen bezet, terwijl er mensen op een wachtlijst staan. Hoewel de wet de situatie niet expliciet verbiedt, strookt deze niet met de bedoeling van de Wsw. Op verzoek van de staatssecretaris van SZW stelt de inspectie een onderzoek in. Over de aanpak van het onderzoek overlegt de inspectie met medewerkers van het Ministerie van SZW en met de koepel van Wsw-bedrijven, Cedris, die de Wsw-bedrijven direct oproept de plaatsen van de 'slapers' vrij te maken. Het onderzoek laat zien dat er 780 'slapers' op de loonlijsten van de Wsw-bedrijven staan; zij bezetten net iets meer dan een half procent van de beschikbare plaatsen. Bij ongeveer zeventig procent van de gevallen had het Wsw-bedrijf al afspraken gemaakt om de situatie te beëindigen. De ongewenste situatie doet zich dus slechts beperkt voor, al is er naar schatting zo'n 11,9 miljoen euro aan subsidies mee gemoed. De staatssecretaris informeert de Tweede Kamer en verzoekt de uitvoeringsorganisaties de ongewenste situaties te beëindigen. Cedris steunt dat verzoek en roept de aangesloten

bedrijven nogmaals op om de plaatsen vrij te maken voor mensen op de wachtlijst. De staatssecretaris kondigt verder aan dat hij de regels voor de Wsw zal aanpassen, zodat de subsidies niet meer voor 'slapers' kunnen worden ingezet.

Uitvoeringsorganisaties en gemeenten

De organisaties waarop de inspectie toezicht houdt hebben de afgelopen jaren hard gewerkt aan een betere uitvoering van hun taken. Zij kunnen het toezicht van de inspectie gebruiken om hun eigen uitvoering en de samenwerking met andere organisaties te verbeteren. De inspectie stelt de organisaties in de gelegenheid om een bestuurlijke reactie te geven op haar onderzoeken. In die reactie kunnen zij aangeven hoe ze over het oordeel van de inspectie denken en wat ze ermee gaan doen. In de meeste reacties geven de organisaties aan dat ze zich kunnen vinden in de oordelen van de inspectie, zij het met kritische kanttekeningen. Het onderzoek van de inspectie vindt grotendeels achteraf plaats. Dit betekent dat de organisaties vaak al verbeteringen hebben doorgevoerd op het moment dat de inspectie een rapport publiceert. In dergelijke gevallen geven de rapporten naar de mening van de organisaties geen goed beeld meer van de actuele situatie. Bij een kwart van de rapporten uit 2005 noemen de organisaties concrete maatregelen die ze naar aanleiding van het rapport nemen of hebben genomen.

Intake en beoordeling bij de bijstand

In 2004 krijgt de inspectie uit verschillende bronnen signalen dat gemeenten en CWI moeizaam samenwerken bij de aanvraag van bijstandsuitkeringen. CWI is het eerste loket voor iedereen die op zoek is naar werk en inkomen. CWI verzamelt de gegevens van mensen die een bijstandsuitkering aanvragen (of WW) en de gemeente (of UWV) beoordeelt of de aanvrager een uitkering krijgt. De inspectie stelt een onderzoek in naar de samenwerking tussen CWI en gemeenten. Het blijkt dat medewerkers van CWI en van gemeenten weinig weten van de taken

van de andere partij en elkaar onvoldoende vertrouwen, waardoor de werkzaamheden niet goed op elkaar aansluiten. CWI behandelt de aanvragen regelmatig niet goed en gemeenten doen het werk van CWI soms onnodig over. CWI en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten laten in een gezamenlijke reactie weten het rapport informatief te vinden en te werken aan verbeteringen. CWI gebruikt het gedetailleerde onderzoeksverslag voor het verbetertraject. De staatssecretaris stuurt het rapport ter onderbouwing mee met het eindrapport van de commissie-Keller; de commissie die adviseert over een nieuwe structuur van samenwerken met behulp van digitale klantdossiers. Divosa, de vereniging van directeuren van overheidsorganen voor sociale arbeid, vraagt de inspectie om presentaties te geven over het onderzoek op een groot congres voor alle gemeenten.

Openbaarheid

De inspectie is een publieke organisatie en wil dat geïnteresseerden kennis kunnen nemen van haar rapporten. De rapporten van de inspectie verschenen in 2005 in een oplage tussen de 150 en 1250 exemplaren, afhankelijk van de doelgroep van het rapport. Daarnaast waren alle rapporten beschikbaar op de internetsite van de inspectie, waar ze gemiddeld 750 keer werden bekeken en 45 keer gedownload. Ongeveer 250 mensen hebben zich aangemeld voor de digitale nieuwsbrief, waarmee de inspectie geïnteresseerden attendeert op nieuwe publicaties.

Bij de meeste rapporten heeft de inspectie ook een persbericht uitgebracht, waarmee zij de resultaten van het toezicht bij een breder publiek bekend wil maken. Vooral met het Jaarverslag 2004 en de rapporten 'Kiezen én delen', 'Informatie: aantoonbaar betrouwbaar?' en 'Gezocht: werklozen' bereikte de inspectie in 2005 veel krantenlezers en bezoekers van nieuwssites op internet. Ook enkele landelijke en regionale radiozenders besteedden aandacht aan onderzoek van de inspectie.

I.4 Toezicht op het College voor de toelating van bestrijdingsmiddelen

De inspectie houdt ook namens de minister van SZW toezicht op het College voor de toelating van bestrijdingsmiddelen (CTB). De voornaamste taak van het CTB is de beoordeling van aanvragen voor de introductie van bestrijdingsmiddelen op de Nederlandse markt. Het werk van het CTB raakt de beleidsterreinen van vier ministeries. Naast SZW, gaat het om de Ministeries van LNV (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit), VROM (Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer) en VWS (Volksgezondheid, Welzijn en Sport). Voor de minister van SZW is het van belang dat de gezondheid en veiligheid van de gebruikers

zijn gewaarborgd en die van de mensen die met behandelde gewassen werken of in ruimten waar bestrijdingsmiddelen zijn gebruikt. Voor het toezicht participeert de inspectie in een interdepartementale commissie met vertegenwoordigers van de drie andere ministeries. IWJ geeft geen zelfstandig oordeel over het CTB, dat is voorbehouden aan de Commissie van toezicht CTB. In 2005 heeft de commissie het jaarverslag en de jaarrekening 2004 en de begroting 2006 van het CTB beoordeeld. De commissie geeft haar oordelen over 2005 in een toezichtverslag dat zij voor 1 september 2006 aanbiedt aan de minister van LNV.

I.5 Nieuwe taak: toezicht op de Wet kinderopvang

De inspectie heeft in 2005 een taak gekregen in de nieuwe Wet kinderopvang. De inspectie houdt tweedelijnstoezicht. Dit betekent dat IWI kijkt of de gemeenten hun toezicht op de kinderopvang en hun handhavingstaken goed invullen. De gemeenten zijn namelijk verantwoordelijk voor het toezicht op kinderdagverblijven, gastouderopvang en andere vormen van kinderopvang in hun gemeente en moeten optreden als er iets mis gaat.

De GGD voert het toezicht voor de gemeenten uit.

De inspectie publiceerde in 2005 een

brochure, waarin staat hoe de inspectie haar tweedelijnstoezicht op de kinderopvang invult en wat de gemeenten en GGD'en daarvan kunnen verwachten. Verder heeft de inspectie onderzoek verricht bij enkele individuele gemeenten naar aanleiding van signalen, bijvoorbeeld over de inzet van au-pairs als gastouder, de frequentie van GGD-inspecties en de registratie van kindercentra en gastouderbureaus in een gemeentelijk register. Uit die onderzoeken blijkt dat de gemeenten nog naar de juiste manieren zoeken om het toezicht uit te voeren.

I.6 Samenwerking

Op 7 juli 2005 heeft de inspectie een convenant gesloten met het College bescherming persoonsgegevens. Beide organisaties houden toezicht op de verwerking van persoonsgegevens in de sociale zekerheidssector. Met het convenant zorgen beide organisaties ervoor dat het toezicht eenduidig plaatsvindt en dat de last van het toezicht voor de organisaties in de sociale zekerheidssector wordt verminderd. Zo stemmen beide toezichthouders hun programma's van onderzoek periodiek af en voeren ze samen onderzoek uit. Het convenant is gepubliceerd in de Staatscourant en heeft een geldigheidsduur van vijf jaar.

Sinds 2005 werkt de inspectie samen met de Inspectie van het Onderwijs, Inspectie van Openbare Orde en Veiligheid, Inspectie Gezondheidszorg en de Inspectie Jeugdzorg in het project Integraal Toezicht Jeugdzaken. De inspecties willen bijdragen aan een verbetering van de maatschappelijke effecten van voorzieningen voor de jeugd. Daartoe ontwikkelen zij een gezamenlijke werkwijze die aansluit bij de levensloop van jongeren tussen de 0 en 23 jaar. In 2005 heeft de Inspectie Werk en Inkomen deelgenomen aan onderzoek naar de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt in Venlo, opvangvoorzieningen voor 0-12 jarigen in Eindhoven en jongere daklozen in Heerlen. Ook in 2006 zal de inspectie deelnemen aan

een aantal onderzoeken. Zij zal zelf een onderzoek leiden naar schooluitval en jeugdwerkloosheid.

De inspectie werkt samen met het Ministerie van SZW, het Ministerie van Economische Zaken, de Arbeidsinspectie, de Voedsel en Warenautoriteit, de VROM-inspectie en de twee brancheverenigingen van kinderopvangcentra aan een project om de samenwerking tussen toezichthouders op de kinderopvang te verbeteren. Dit project is in 2005 door het Ministerie van SZW gestart naar aanleiding van signalen van kinderopvangcentra over het grote aantal toezichthouders op de werkvloer. Dat resulteert soms in strijdige aanwijzingen. De inspectie steunt het initiatief van harte. De deelnemers willen hun toezichtactiviteiten beter op elkaar afstemmen. Eind 2005 zijn de voorbereidingen voor een gezamenlijke intentieverklaring gestart. Deze is in april 2006 ondertekend.

De inspectie heeft vanaf 1 januari 2005 de status van een baten-lastendienst. Dat houdt in dat IWI wordt gefinancierd op basis van geleverde prestaties. Met SZW maakt de inspectie jaarlijks afspraken over de te leveren producten, de prijs en de kwaliteit ervan. De realisatiecijfers over dit eerste baten-lastenjaar vormen de basis voor vaststelling van onderbouwde normen en maat-

regelen om de doelmatigheid te verbeteren. Ook in 2005 werkte de inspectie aan verhoging van de kwaliteit van haar toezicht. De meeste aandacht ging uit naar doeltreffendheidsonderzoek, de bruikbaarheid van het toezicht en de slagvaardigheid van de inspectie.

Inspectie Werk en Inkomen 2005

1 Toezicht

2 Organisatie

De inspectie heeft vanaf 1 januari 2005 de status van een baten-lastendienst. Dat houdt in dat IWI wordt gefinancierd op basis van geleverde prestaties. Met SZW maakt de inspectie jaarlijks afspraken over de te leveren producten, de prijs en de kwaliteit ervan. De realisatiecijfers over dit eerste baten-lastenjaar vormen de basis voor vast-

stelling van onderbouwde normen en maatregelen om de doelmatigheid te verbeteren. Ook in 2005 werkte de inspectie aan verhoging van de kwaliteit van haar toezicht. De meeste aandacht ging uit naar doeltreffendheidsonderzoek, de bruikbaarheid van het toezicht en de slagvaardigheid van de inspectie.

2.1 Baten-lastendienst

De overheid kiest voor baten-lastendiensten om de doelmatigheid van de overheid te bevorderen door resultaatgericht te werken. De inspectie maakt in de zogenoemde tarievennota afspraken met SZW. Voor ieder afgerond product ontvangt IWI een vooraf afgesproken bedrag. In 2005 had IWI voor de uitvoering van haar jaarplan een budget van 26,5 miljoen euro tot haar beschikking. Gedurende het jaar is dit onder meer door taakstellingen en andere aanpassingen in de formatie bijgesteld tot 24,8 miljoen euro. De financiële verantwoording is verder opgenomen in bijlage I. De Auditdienst van het Ministerie van SZW heeft een goedkeurende verklaring afgegeven bij de jaarrekening 2005.

Tijdigheid

Voor het merendeel van de producten van 2005 heeft de inspectie van te voren vastge-

steld wanneer zij deze zou opleveren. Van deze producten is 67 procent op tijd geleverd; 12 procent is later dan gepland in 2005 uitgebracht en 21 procent is uitgesteld naar 2006. Een reden voor verschuivingen in de planning was vaak dat de inspectie de onderzoeksvraag wilde aanpassen aan actuele ontwikkelingen. Daarvoor moest bijvoorbeeld de onderzoeksopzet worden aangepast of extra informatie worden opgevraagd.

De vertragingen hadden tot gevolg dat er in de laatste maanden van het jaar erg veel onderzoeken moesten worden afgestemd met de onderzochte organisaties, wat voor een aantal een aanzienlijke belasting was. In 2006 wil de inspectie dergelijke piekbelasting voorkomen door de onderzoeken meer te spreiden over het jaar.

2.2 Organisatieontwikkeling

Kwaliteit

In 2005 heeft de inspectie veel aandacht besteed aan de verbetering van de kwaliteit van het toezicht. Door allerlei werkgroepen is aan het begin van het jaar uitgewerkt op welke punten de inspectie zichzelf zou moeten verbeteren. In een groot intern project ('Spinaker') is vervolgens op verschillende manieren aan deze doelen gewerkt. Dit heeft zich toegespitst op drie punten: de kwaliteit van het doeltreffendheidsonderzoek, het gebruik van het toezicht door de

minister en de staatssecretaris en de slagvaardigheid van de inspectie. Ook de leidinggevende vaardigheden van het management zijn in het project betrokken.

De inspectie wil meer en beter onderzoek doen naar de doeltreffendheid van de uitvoeringsorganisaties. Worden de doelen van de wet gehaald? Uit de analyse van de werkgroepen bleek aan het begin van het jaar dat het nodig was om de vaardigheden van de medewerkers te verbeteren. Tijdens een grote bijeenkomst in september konden zij kennisma-

ken met andere vormen van onderzoek. De vaardigheden van de medewerkers zijn vervolgens vergroot met behulp van workshops, cursussen, richtlijnen en training on the job. Het toezicht van de inspectie kan alleen effectief zijn als het gebruikt wordt om het beleid of de uitvoering te verbeteren. De inspectie wil het toezicht effectiever maken door de bruikbaarheid van de rapporten te toetsen. Zowel bij het Ministerie van SZW als bij de uitvoeringsorganisaties. Gestimuleerd door de status van baten-las-tendienst werkt de inspectie ook aan de slagvaardigheid van de organisatie. IWI wil de doorlooptijd van projecten verkorten en flexibeler kunnen inspelen op veranderingen in de omgeving. De inspectie heeft plannen uitgewerkt om beter te kunnen sturen op

de tijdigheid van de projecten en om projectgroepen effectiever samen te stellen. Ook is de samenwerking tussen afdelingen gestimuleerd, zodat toezichtoordelen beter op elkaar worden afgestemd.

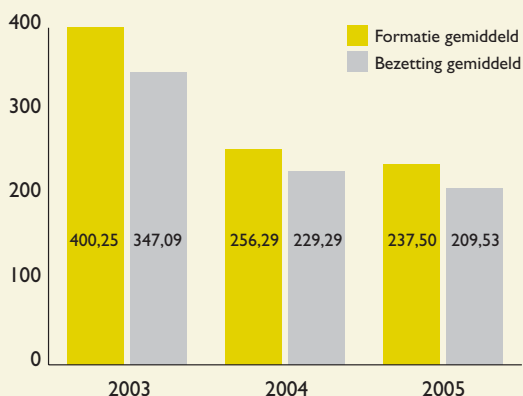
Integriteit

In oktober organiseerde de inspectie een bijeenkomst over integriteit. Met verschillende workshops en presentaties werden dilemma's voor de integriteit van inspectiemedewerkers inzichtelijk gemaakt, waardoor medewerkers bewuster zijn gemaakt van de integriteitsaspecten in het werk. Om ongewenste belangenverstrengeling te voorkomen, registreerde de inspectie, net als in 2004, de nevenactiviteiten van de medewerkers.

2.3 Personeel

Formatie en bezetting

De inspectie had bij de start in 2002 ongeveer 400 voltijdbanen (fte). In de afgelopen vier jaar heeft de inspectie de formatie teruggebracht naar 243 fte en voldeed daarmee ruimschoots aan de bezuinigingsdoelstellingen van de kabinetten Balkenende I en II. De inspectie is efficiënter gaan werken en heeft ook verschillende verbeteringen doorgevoerd in de kwaliteit van het toezicht. De productie is niet lager geworden door de bezuinigingen. In de diagram is te zien dat de bezetting van de formatieruimte gemiddeld iets onder de negentig procent was.

Per 1 januari 2005 bedroeg de formatie van IWI 243 voltijdbanen (fte). De oorspronkelijke formatie van 238 fte is met vijf fte uitgebreid in verband met nieuwe taken in het toezicht op de kinderopvang. IWI begon het jaar met 268 medewerkers. Op 31 december 2005 waren dit er nog 238. Daarmee kwam de bezetting uit op 220 fte. In 2005 verlieten 54 medewerkers de inspectie, vijftien daarvan stapten over naar andere onderdelen van het Ministerie van SZW. Er kwamen negentien nieuwe medewerkers in dienst; vijf van hen zijn afkomstig van een ander onderdeel van het ministerie. In 2005 vertrok directeur mr. J.A. Sureveen. Hij is ad interim opgevolgd door dhr. C.G.H.M. Dijkmans.

Opbouw personeelsbestand

In het personeelsbeleid besteedt de inspectie aandacht aan een evenredige leeftijdsopbouw en m/v-verhouding in het personeelsbestand. Mobiliteit, scholing, stages en detachering zijn hulpmiddelen om de huidige enigszins scheve verdeling recht te trekken bij medewerkers boven de 45 jaar. Hiervoor is een (beperkte) post in de begroting opgenomen.

Leeftijds- opbouw	Schaal 1 t/m 4		Schaal 5 t/m 10		Schaal 11 t/m 13		Schaal 14+		Totaal
	M	V	M	V	M	V	M	V	
< 25		1							1
25 - 34			3	6	12	13			34
35 - 44	1	1	8	10	15	15	5	2	57
45 - 54	2	1	5	13	45	15	8	1	90
55 - 59		1		4	39	2	1		47
60 >					6		3		9
Totaal	3	4	16	33	117	45	17	3	238

Deskundigheidsbevordering

In 2005 waren de opleidingskosten 482.000 euro. Dat was, zoals gepland, ruim drie procent van de bruto loonsom. Er is veel aandacht besteed aan deskundigheidsontwikkeling en ontwikkeling van vaardigheden. Het management volgde een intensieve training voor leidinggevendenden in professionele organisaties. Veel medewerkers volgden trainingen in onderzoekstechnieken en schrijfvaardigheid.

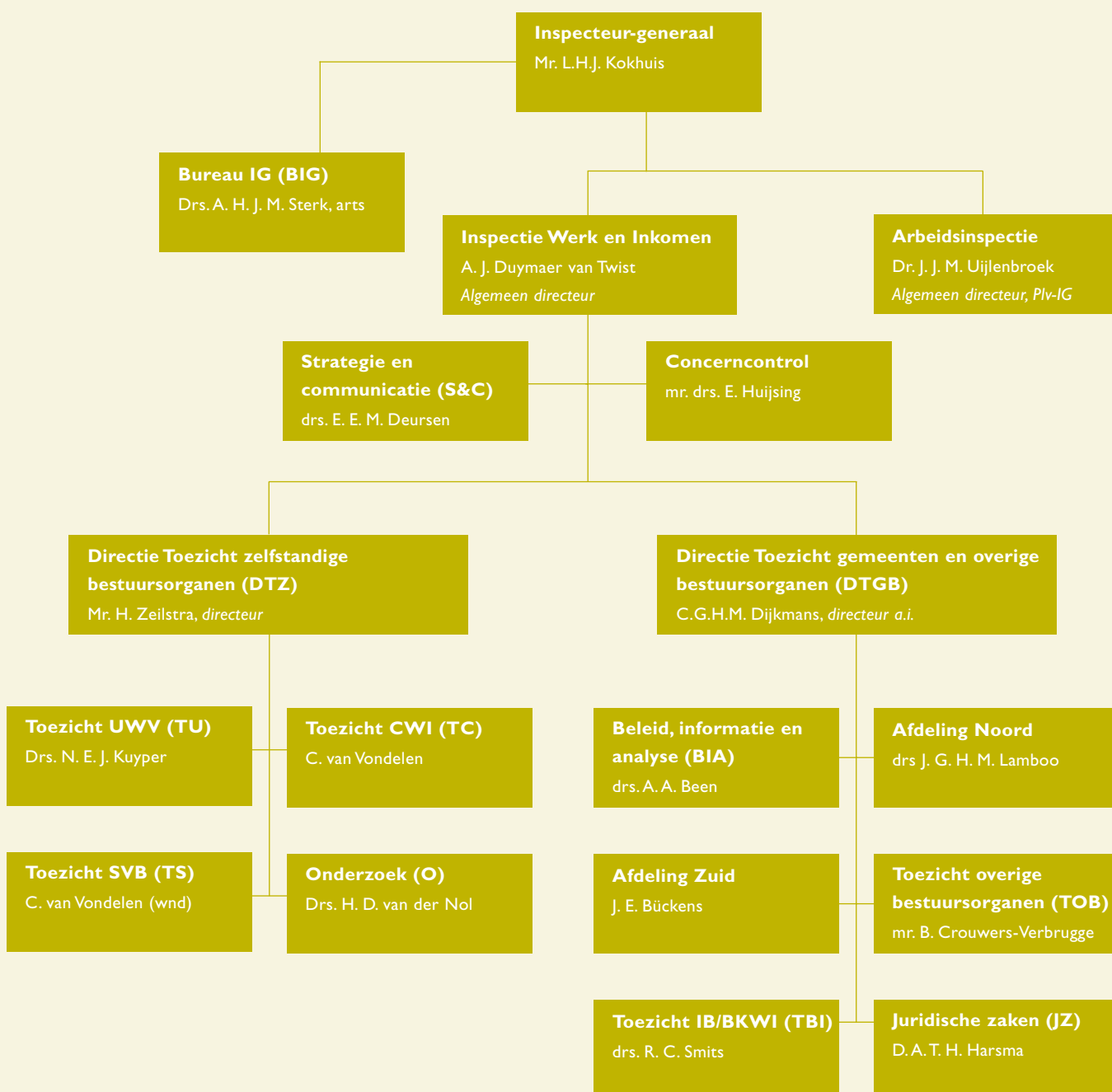
Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage van IWI bedroeg in 2005 5,8 procent (exclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof, inclusief langdurig zieken). Een jaar eerder lag dit percentage op 5,6. Dat de norm voor 2005 van 5,2 procent niet is gehaald is voornamelijk een gevolg van langdurig (en over het algemeen slecht te beïnvloeden) verzuim. Het gemiddeld aantal keer dat medewerkers zich ziek hebben gemeld (de meldingsfrequentie) lag met 1,3 iets lager dan in 2004 (1,4).

2.4 Organisatiestructuur

In 2005 heeft de inspectie gewerkt met twee directies: een voor het toezicht op zelfstandige bestuursorganen en voor onderzoek en een voor het toezicht op gemeenten en overige bestuursorganen en voor juridische zaken. Daarnaast waren er enkele stafafdelingen zoals Strategie en beleid,

Bedrijfsvoering en Communicatie. In de tweede helft van 2005 is een plan uitgewerkt voor een efficiëntere organisatie van de stafafdelingen. Deze is op 1 maart 2006 ingevoerd. Het organogram geeft de nieuwe organisatiestructuur weer.

Lijst van afkortingen

<i>Abw</i>	Algemene bijstandswet
<i>AKO</i>	Algemeen Ketenoverleg
<i>Anw</i>	Algemene nabestaandenwet
<i>AOW</i>	Algemene Ouderdomswet
<i>Bbz</i>	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen
<i>BKWI</i>	Bureau Keteninformatisering werk en inkomen
<i>cki</i>	certificatie- en keuringsinstelling
<i>CTB</i>	College voor de toelating van bestrijdingsmiddelen
<i>CWI</i>	Centrale organisatie werk en inkomen en Centrum voor Werk en Inkomen
<i>DNB</i>	De Nederlandsche Bank
<i>fte</i>	formatieplaats
<i>GGD</i>	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
<i>ICT</i>	informatie- en communicatietechnologie
<i>loaw</i>	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
<i>IWI</i>	Inspectie Werk en Inkomen
<i>LNV</i>	Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit
<i>RWI</i>	Raad voor Werk en Inkomen
<i>SER</i>	Sociaal-Economische Raad
<i>SVB</i>	Sociale Verzekeringsbank
<i>Svww</i>	Stimuleringsregeling vacaturevulling door werklozen en met werkloosheid bedreigde werknemers
<i>SZW</i>	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
<i>T-toets</i>	toezichtbaarheidstoets
<i>UWV</i>	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
<i>VBTB</i>	van beleidsbegroting tot beleidsverantwoording
<i>VROM</i>	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu
<i>Walvis</i>	Wet administratieve lastenverlichting en vereenvoudiging in sociale verzek ringswetten
<i>Wia</i>	Wet inkomensvoorziening naar arbeidsvermogen
<i>WAO</i>	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering
<i>Wbo</i>	Wet op de bedrijfsorganisatie
<i>Wet SUWI</i>	Wet Structuur uitvoering werk en inkomen
<i>Wik</i>	Wet inkomensvoorziening kunstenaars
<i>Wsw</i>	Wet sociale werkvoorziening
<i>WW</i>	Werkloosheidswet
<i>WWB</i>	Wet werk en bijstand
<i>zbo</i>	zelfstandig bestuursorgaan

Bijlage I

Jaarrekening Inspectie

Werk en Inkomen

Literatuurlijst bij De uitvoering in 2005

I Inleiding

2005 is het eerste jaar van de Inspectie Werk en Inkomen als volwaardige baten-lastendienst. Dit betekent dat de inspectie wordt afgerekend op de geleverde prestaties. De inspecteur-generaal heeft op basis van de Tarievennota 2005 afspraken gemaakt met de secretaris-generaal van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over de te leveren producten in 2005. In de viermaandelijke managementrapportages heeft de inspectie gerapporteerd over de voortgang van de werkzaamheden en de mutaties op de tarievennota, zoals de invulling van de post onvoorzien. Deze mutaties zijn door de inspecteur-generaal afgestemd met de secretaris-generaal.

De inspectie wordt door het ministerie voorgefinancierd door middel van elf maandelijke voorschotten ter grootte van één twaalfde deel van het budgettaire kader en een bijgesteld voorschot in december. Het voorschot wordt afgerekend op basis van een overzicht van aan het ministerie geleverde producten in 2005 en de producten die bij de jaarovergang niet zijn afgerond.

De opbrengsten van de geleverde producten worden in de staat van baten en lasten opgenomen. De gerealiseerde kosten die zijn begrepen in het onderhanden werk (de ultimo 2005 nog niet afgeronde producten) worden geactiveerd in de balans. Deze kosten worden weer in de staat van baten en lasten opgenomen nadat in 2006 (of 2007) de betreffende producten aan het ministerie zijn geleverd. De waardering van het onderhanden werk in de balans heeft in het verslagjaar grote invloed op het resultaat. Dit komt voornamelijk doordat in 2005 over het algemeen minder uren zijn gerealiseerd dan gepland én doordat de inspectie in 2005 is gestart zonder (administratief) onderhanden werk op de balans per 1 januari.

De jaarrekening 2005 is opgesteld conform het voorgeschreven model voor baten-lastendiensten.

2 Balans per 31 december 2005 en toelichtingen

Balans (bedragen x € 1.000)	Balans 31-12-2005	Balans 31-12-2004
Activa		
<i>Materiële vaste activa</i>		
Grond en gebouwen	20	24
Installaties en inventarissen	521	661
Dienstauto's	9	12
<i>Vlottende activa</i>		
Voorraden	-	-
Onderhanden werk	6.674	-
Vorderingen	115	164
Nog te ontvangen/vooruitbetalingen	501	421
Liquide middelen	15.124	17.933
Totaal activa	22.964	19.215
Passiva		
<i>Vermogen</i>		
Exploitatiereserve	1.417	976
Onverdeeld resultaat	-/- 1.084	778
<i>Langlopende schulden</i>		
Leningen	-	-
<i>Voorzieningen</i>	9.779	13.967
<i>Kortlopende schulden</i>		
Crediteuren	1.900	1.862
Nog te betalen	1.744	1.632
Vooruit ontvangen bedragen	9.208	-
Totaal passiva	22.964	19.215

Toelichting op de balans

Waarderingsgrondslagen

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen. De afschrijvingstermijnen passen binnen de aangegeven eisen zoals opgenomen in het handboek Financiële Informatie en Administratie van de Rijksoverheid (HAFIR).

De waardering van het onderhanden werk geschiedt tegen vervaardigingsprijs, ofwel het aantal aan de producten bestede uren in 2005 vermenigvuldigd met het uurtarief waarop de risico-opslag in mindering is gebracht.

De overige balansposten worden gewaardeerd op de nominale waarde.

Activa

Materiële vaste activa

Verloopstaat materiële vaste activa (bedragen x € 1.000)	Grond en gebouwen	Installaties en inventarissen	Dienstauto's
Aanschaffingsprijs	26	1.251	13
Cumulatieve afschrijvingen	-/- 2	-/- 590	-/- 1
Boekwaarde 1-1-2005	24	661	12
Aanschafwaarde investeringen	-	-	-
Afschrijvingen 2005	-/- 4	-/- 140	-/- 3
Boekwaarde 31-12-2005	20	521	9

De investeringen in verbouwingen, technische installaties, meubilair en stoffering worden lineair in 8 jaar (12,5 procent per jaar) afgeschreven, de investeringen in kantoorapparatuur en dienstauto's in 5 jaar (20 procent per jaar). Investerings in hard- en software, voor zover niet begrepen in het service level agreement ICT-basisdiensten, worden in 3 jaar (33,3 procent per jaar) afgeschreven.

In 2005 heeft de inspectie niet geïnvesteerd in materiële vaste activa.

Vlottende activa

Onderhanden werk

Het onderhanden werk betreft de nog lopende opdrachten aan het eind van het verslagjaar. De omvang van deze post is bepaald aan de hand van het aantal gerealiseerde uren aan deze opdrachten tegen het uurtarief waarop de risico-opslag in mindering is gebracht. Het onderhanden werk wordt ultimo 2005 gewaardeerd op 6,7 miljoen euro.

Nog te ontvangen bedragen en vooruitbetalingen

Hierin is onder meer opgenomen de in 2005 opgebouwde rente op depositorekeningen ad 152.000 euro en de vooruitbetaling van servicekosten van het CentreCourt ad 133.000 euro.

Liquide middelen

De liquide middelen betreffen de rekening-courant ad 2,1 miljoen euro en de uitgezette deposito's ad 13,0 miljoen euro bij de afdeling Rijksbegroting Informatiecentrum van het Ministerie van Financiën.

Passiva

Vermogen

Onverdeeld resultaat

Het negatieve saldo van baten en lasten over 2005 van 1.084.000 euro is in de balans opgenomen als onverdeeld resultaat.

Dit resultaat zal als volgt worden verdeeld:

Resultaatverdeling 2005 (bedragen x € 1.000)

Onttrekking aan exploitatiereserve	-/-	1.308
Uitkering aan ministerie (vrijval voorziening wachtgeldverplichtingen)		224
Totaal	-/-	1.084

De vrijval van de voorziening voor wachtgeldverplichtingen van voormalige Ctsv-medewerkers vloeit, op grond van gemaakte afspraken, terug naar het ministerie.

Exploitatiereserve

De exploitatiereserve wordt gevormd voor het opvangen van incidentele negatieve exploitatieresultaten.

Verloopstaat exploitatiereserve (bedragen x € 1.000)

Stand 1-1-2005		976
Mutaties 2005		441
Stand 31-12-2005		1.417

De exploitatiereserve is in 2005 met 441.000 euro (positief saldo van baten en lasten over 2004) toegenomen tot 1.417.000 euro.

Als gevolg van het negatieve exploitatieresultaat over 2005 en de uitkering aan het ministerie zal in 2006 1.308.000 euro aan de exploitatiereserve worden onttrokken waardoor de reserve afneemt tot 109.000 euro.

Voorzieningen

De voorzieningen betreffen:

- de voorziening voor wachtgeldverplichtingen voormalig Ctsv-medewerkers;
- de voorziening voor de reorganisatie van de inspectie in 2004;
- de voorziening voor huisvestingskosten;
- de voorziening voor onderhanden werk.

Voorziening voor wachtgeldverplichtingen voormalig Ctsv-medewerkers

Verloopstaat voorziening voor wachtgeldverplichtingen voormalige Ctsv'ers (bedragen x € 1.000)

Stand 1-1-2005		9.638
Wachtgeldkosten 2005	-/-	1.533
Rentedotatie (over het gemiddelde saldo)		182
Vrijval 2005 ten gunste van resultaat	-/-	224
Stand 31-12-2005		8.063

Jaarlijks wordt de voorziening geherwaardeerd op grond van het actuele kostenniveau en looptijden. Bij deze herwaardering is géén rekening gehouden met toekomstige loonontwikkelingen, noch met kortingen op de uitkeringen als gevolg van neveninkomsten van de uitkeringsgerechtigden. Verondersteld is dat de effecten hiervan op de wachtgelduitgaven elkaar compenseren. Wel is rekening gehouden met de doorwerking naar het wachtgeld van de recentelijk afgesloten CAO voor het Rijkspersoneel en de effecten van de nieuwe Zorgverzekeringswet die per 1 januari 2006 in werking is getreden. Na herwaardering bedraagt de voorziening 8.063.000 euro. Het verschil in waardering ten opzichte van het administratieve saldo valt, conform de afspraak met het ministerie, vrij ten gunste van het onverdeelde resultaat en zal worden terugbetaald aan het ministerie.

Van deze verplichtingen heeft 1,6 miljoen euro een looptijd van minder dan 1 jaar en 1,7 miljoen euro een looptijd van meer dan 5 jaar. Op de uitgaven 2005 zijn de kortingen op het wachtgeld in verband met neveninkomsten van de wachtgeldgerechtigden voor een bedrag van 270.000 euro in mindering gebracht. De benodigde middelen zijn in liquide vorm aanwezig. Een groot deel is op deposito gezet. De rente over het gemiddelde saldo van de voorziening is aan de voorziening toegevoegd.

Voorziening voor reorganisatie

De voorziening voor reorganisatie betreft de gevolgen van de opgelegde reductietaakstellingen en de reorganisatie van IWI in maart 2004 waardoor de formatie met 181 fte's is afgenomen. Ultimo 2005 komen nog zeven medewerkers ten laste van de voorziening, waarvan er drie zijn gedetacheerd. Bij het huidige inzicht zal één herplaatsingskandidaat geen werk vinden en kan er een beroep gedaan worden op een werkloosheidsuitkering met wachtgeldsuppletie. Bij de herwaardering van de voorziening is met deze mogelijke (langlopende) uitkering rekening gehouden. Het gevolg hiervan is dat de voorziening niet in 2007 kan worden afgewikkeld zoals eerder verwacht.

Verloopstaat voorziening voor reorganisatie 2005 (bedragen x € 1.000)

Stand 1-1-2005	4.100
Dotatie 2005	23
Uitgaven flankerend beleid 2005	-/- 3.168
Stand 31-12-2005	955

Van deze verplichting heeft 0,4 miljoen euro een looptijd van minder dan 1 jaar en 0,3 miljoen euro een looptijd van meer dan 5 jaar.

Specificatie uitgaven 2005 voorziening voor reorganisatie (bedragen x € 1.000)

Loondoorbetaling tot FPU of ander werk	1.075
FPU+-regelingen	2.078
Overige kosten flankerend beleid	15
Totaal	3.168

Voorziening voor huisvestingskosten

Gedurende de looptijd van de huurovereenkomst van het CentreCourt, 10 jaar gerekend vanaf 1 januari 2003, bouwt IWI een voorziening op voor het terugbrengen van het pand in de oorspronkelijke staat bij een eventueel vertrek van IWI uit het CentreCourt in 2012 of voor het verwijderen of aanpassen van de verbouwingen aan het eind van de gebruiksduur. De voorziening is bepaald aan de hand van het gehuurde oppervlak vermenigvuldigd met de geraamde kosten ad 85 euro per m² (opgave door de RGD, prijsniveau 2004) en rekening houdend met toekomstige prijsontwikkelingen en de BTW. Hiervan uitgaande wordt er de komende jaren een voorziening opgebouwd die zal groeien tot 1.450.000 euro in het jaar 2012.

Verloopstaat voorziening voor huisvestingskosten (bedragen x € 1.000)

Stand 1-1-2005	229
Dotatie 2005	125
Stand 31-12-2005	354

Voorziening voor onderhanden werk

Van de lopende projecten ultimo 2005 waren er vier waarvan het aantal gerealiseerde uren in 2005 het aantal geplande uren overschreed. Hiervoor is in de balans een voorziening opgenomen voor het aantal uren dat de planning is overschreden maal het uurtarief exclusief de risico-opslag. Na oplevering van deze producten valt het betreffende deel van de voorziening vrij ten gunste van het resultaat.

Verloopstaat voorziening voor onderhanden werk (bedragen x € 1.000)

Stand 1-1-2005	-
Dotatie 2005	407
Stand 31-12-2005	407

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden betreffen de crediteuren, de overlopende nog te betalen kosten en de vooruit ontvangen bedragen.

Onder de crediteuren is onder meer opgenomen de in rekening gebrachte salariskosten over december 2005. De nog te betalen kosten bevat het saldo van de opgebouwde vakantietoeslag per 31 december 2005, de afrekening van het in 2005 ontvangen voorschot van het ministerie, evenals enkele reserveringen van kosten die nog ten laste van 2005 dienen te komen. De post vooruit ontvangen bedragen betreft het deel van het voorschot van het ministerie ad 9,2 miljoen euro op de, ultimo 2005, nog lopende projecten uit de tarievennota 2005.

*Niet uit de balans blijvende verplichtingen**Huurovereenkomsten gebouwen*

De inspectie heeft een huurovereenkomst met de Rijksgebouwendienst voor de huur van een deel van het CentreCourt met een looptijd tot 31 december 2012. De jaarlijkse huurlasten zijn circa 3.400.000 euro.

De huurlasten van het CentreCourt zijn inclusief de BTW-compensatie over de bouwkosten en een opslag op de huur voor het inbouwpakket.

Lease-overeenkomsten dienstauto's

Onder de mantelovereenkomst die het ministerie heeft met een leasemaatschappij heeft de inspectie leaseovereenkomsten gesloten voor de dienstauto's. Ultimo het verslagjaar stond nog één auto onder contract met een resterende looptijd van 17 maanden. De jaarlijkse lasten, inclusief verzekering, bedragen circa 9.000 euro.

Overeenkomsten inhuur extern personeel

Ultimo het verslagjaar zijn er nog openstaande verplichtingen voor de inhuur van extern personeel voor een totaalbedrag van circa 146.000 euro.

3 Staat van baten en lasten 2005 en toelichtingen

Staat van baten en lasten 2005 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2005	Realisatie 2005	Vershil
Baten			
<i>Opbrengst ministerie</i>	26.473	14.501	-/- 11.972
<i>Rentebaten</i>	45	177	132
<i>Buitengewone baten</i>	-	917	917
<i>Vrijval voorziening</i>	-	224	224
<i>Toename onderhanden werk</i>	-	6.674	6.674
<i>Exploitatiebijdrage</i>	-	-	-
Totaal baten	26.518	22.493	-/- 4.025
Lasten			
Apparaatskosten			
<i>Personele kosten</i>	18.608	17.259	-/- 1.349
<i>Materiële kosten</i>	6.990	4.901	-/- 2.089
Afschrijvingskosten			
<i>Materieel</i>	140	146	6
<i>Dotaties voorzieningen</i>	-	555	555
<i>Buitengewone lasten</i>	-	716	716
Totaal lasten	25.738	23.577	-/- 2.161
Saldo van baten en lasten	780	-/- 1.084	-/- 1.864

Toelichting op de staat van baten en lasten 2005

Baten

Opbrengst Ministerie van SZW

De opbrengst ministerie in de begroting 2005 is gebaseerd op het budgettaire kader ten tijde van het opstellen van de begroting. Als gevolg van onderstaande mutaties is het budgettaire kader 2005 per saldo neerwaarts bijgesteld met 1.637.000 euro tot 24.836.000 euro.

Budgettair kader 2005 (bedragen x € 1.000)

Oorspronkelijk budgettair kader 2005	26.473
<i>Mutaties miljoenennota 2005:</i>	
Overheveling budget huisvesting AI in CentreCourt naar AZ	-/- 910
<i>Mutaties voorjaarsnota 2005:</i>	
Correctie overgang formatie bibliotheek naar directie Communicatie	28
Aanpassing P-budget in verband met Eigenrisicodragerschap WAO en WW	-/- 244
Bijdrage IWI aan PIA I-taakstelling	-/- 47
Efficiëncytaakstelling samenwerking inspecties	-/- 118
Tweedelijns toezicht op de Wet kinderopvang (nieuwe taak)	342
<i>Miljoenennota 2006:</i>	
Overheveling budget collectievorming bibliotheek IWI (structureel)	-/- 115
Overheveling budget huur Kantoor Groningen naar AZ	-/- 196
Loon- en prijsbijstellingen	691
<i>Mutaties najaarsnota 2005:</i>	
Overheveling 2 fte's naar GOB	-/- 82
Aanvullende overheveling budget AI in CentreCourt naar AZ	-/- 126
Incidentele overheveling als gevolg van wijzigingen op Tariëvennota 2005	-/- 860
Budgettair kader 2005	24.836

De feitelijke opbrengst ministerie ad 14,5 miljoen euro is gebaseerd op de aan het ministerie geleverde producten tegen de in de Tariëvennota 2005 overeengekomen kostprijs. Dit is aanmerkelijk lager dan begroot doordat er 38 opdrachten, veelal gepland, over de jaargrens 2005-2006 heen lopen en in 2006 (een enkele pas in 2007) zullen worden opgeleverd. De in de onderhanden producten besloten kosten zijn geactiveerd op de balans per 31 december 2005. De in 2005 ontvangen voorschotten op het onderhanden werk ad 9,2 miljoen euro zijn in de balans opgenomen als vooruit ontvangen bedragen.

Het budgettaire kader ad 24,8 miljoen euro vormt het plafond voor de financiering van de producten van IWI (14,5 miljoen euro voor geleverde producten en 9,2 miljoen euro voor het onderhanden werk) en de gezamenlijke kosten voor IWI en AI ad 0,7 miljoen euro (IG, Bureau IG en facilitaire dienstverlening in het CentreCourt). IWI is bevoorschot op basis van het budgettaire kader. Het teveel ontvangen voorschot ad 0,4 miljoen euro is als nog te betalen kosten in de balans opgenomen.

Rentebaten

De rentebaten betreffen de rekening-courant en de deposito-rekeningen bij de afdeling Rijksbegroting Informatiecentrum van het Ministerie van Financiën. De totale rentebaten belopen 359.000 euro. Hiervan heeft 182.000 euro betrekking op de uitstaande middelen die verband houden met de voorziening voor wachtgeldverplichtingen van voormalige Ctsv-medewerkers. Dit bedrag is daarom aan de voorziening toegevoegd.

De ontvangen rente op de rekening-courant en de depositorekeningen is gebaseerd op de renteaanschrijving van het Ministerie van Financiën die in het kader van de leen- en depositofaciliteit agent-schappen twee keer per jaar wordt uitgebracht.

Buitengewone baten

Deze post betreft onder meer de doorbelasting aan het ministerie van gezamenlijke kosten van de IG, het Bureau IG en de facilitaire ondersteuning door de afdeling Facilitymanagement (FM). Volgens afspraak worden de kosten van de IG en het Bureau IG gelijk over de organisaties IWI en AI verdeeld en komt daarnaast 30 procent van de afdeling FM voor rekening van de AI. Deze kosten worden buiten de kostprijs van de producten gehouden en kunnen worden doorbelast aan het ministerie. De kosten ad 722.000 euro zijn bepaald met behulp van de kostenverdeelstaat over 2005.

Ten gunste van de buitengewone baten zijn daarnaast nog enkele correcties over voorgaande verslagjaren geboekt, zoals de af te dragen BTW over de detachingsvergoedingen.

Vrijval voorziening

De voorziening wachtgeldverplichtingen voormalige Ctsv-medewerkers wordt jaarlijks opnieuw gewaardeerd tegen actuele kosten en looptijden. Ultimo 2005 bleek het administratieve saldo 224.000 euro hoger dan het geherwaardeerde saldo. Dit bedrag is daarom vrijgevallen.

Toename onderhanden werk

De onderhanden producten ultimo 2005 kunnen pas na oplevering aan het ministerie worden afgerekend. De kosten die zijn begrepen in het onderhanden werk zijn geactiveerd in de balans en gecrediteerd in de staat van baten en lasten op de post Toename onderhanden werk. De omvang van het onderhanden werk is bepaald door het aantal gerealiseerde uren aan deze producten te vermenigvuldigen met het uurtarief waarop de risicoopslag in mindering is gebracht. Na oplevering van de producten in 2006 of 2007 worden de kosten weer in het resultaat gebracht.

Lasten

Personele kosten

De personele kosten zijn als volgt te specificeren:

Personele kosten (bedragen x € 1.000)	Begroting 2005	Realisatie 2005	Vershil
<i>Salarissen en sociale lasten</i>	15.878	15.070	-/ 808
<i>Inhuur personeel en uitbestede projecten</i>	1.300	803	-/ 497
<i>Overige personele kosten</i>	1.430	1.386	-/ 44
Totaal personele kosten	18.608	17.259	-/ 1.349

Salarissen en sociale lasten

De inspectie had in 2005 een gemiddelde bezetting van circa 224 fte's. In de begroting 2005 was rekening gehouden met 238 fte's. Deze lagere bezetting is de voornaamste oorzaak van de daling van de salariskosten in vergelijking met de begroting.

In de gemiddelde bezetting zijn de herplaatsingskandidaten en de medewerkers die, tot datum van ingang FPU, tijdelijk boven sterkte zijn geplaatst niet meegenomen omdat de kosten van deze medewerkers ten laste van de voorziening reorganisatie worden gebracht. In 2004 was de gemiddelde bezetting nog circa 250 fte's.

Inhuur personeel en uitbestede projecten

De inspectie stuurt onverminderd op het terugdringen van de kosten van extern ingehuurd personeel.

De post inhuur personeel omvat de kosten van inhuur van externe deskundigen (voornamelijk voor ICT- en toezichtactiviteiten) en uitzendkrachten op vacatureplaatsen en bij vervanging van medewerkers in verband met ziekte.

Overige personeelskosten

De overige personeelskosten bevatten onder meer de reiskosten voor het woon-werkverkeer van de medewerkers, de kosten van rechtspositionele regelingen, opleidingen, bedrijfsgeneeskundige verzorging en de verwerkingskosten van de salarisgegevens.

Materiële kosten

De materiële kosten zijn als volgt te specificeren:

Materiële kosten (bedragen x € 1.000)	Begroting	Realisatie 2005	Vershil 2005
<i>ICT/Automatisering</i>	1.130	736	-/ 394
<i>Huisvesting</i>	4.330	3.138	-/ 1.192
<i>Bureaukosten</i>	1.530	1.027	-/ 503
Totaal materiële kosten	6.990	4.901	-/ 2.089

ICT/automatisering

Deze kosten betreffen voornamelijk de kosten van de service level agreement ICT-basisdiensten die de inspectie heeft gesloten met de directie ICT-diensten van het ministerie. In vergelijking met de begroting is er een besparing van 0,4 miljoen euro die in hoofdzaak is toe te schrijven aan de lagere aantallen desktop en laptop pc's en een verlaging van de tarieven.

Na een forse daling van het aantal pc's in 2004 als gevolg van de sluiting van de regiokantoren is in 2005 onderzocht hoe met name de laptop pc's efficiënter ingezet konden worden. Daarbij is gebleken dat het aantal laptops met méér dan de helft kon worden teruggebracht.

Huisvestingskosten

De realisatie van de huisvestingskosten komt lager uit dan de begroting omdat met ingang van 2005 de kosten van het AI-deel in het CentreCourt worden doorbelast aan de directie AZ van het ministerie. In de begroting 2005 was de overheveling van het betreffende budget nog niet verwerkt.

Bureaustkosten

In deze rubriek worden de kosten verantwoord van kantoor-machines, kantoorbenodigdheden, communicatie en voorlichting, reis- en verblijfkosten voor dienstreizen, dienstauto's en catering. Nagenoeg al deze posten komen lager uit dan de begroting 2005.

Afschrijvingskosten

De afschrijvingslasten betreffen de investeringen in materiële vaste activa en hebben voornamelijk betrekking op meubilair, technische installaties en apparatuur.

Dotatie voorzieningen

De dotatie voorziening betreft een dotatie aan de voorziening voor onderhanden werk van 407.000 euro voor de onderhanden producten waar meer uren aan zijn besteed dan gepland. Daarnaast is 125.000 euro gedoteerd aan de voorziening voor huisvestingskosten voor het terugbrengen in de oorspronkelijke staat van het CentreCourt aan het einde van de huurovereenkomst en 23.000 euro aan de voorziening voor reorganisatie.

Buitengewone lasten

De buitengewone lasten betreffen de afvloeiingsregelingen voor een aantal medewerkers gedurende het verslagjaar. Daarnaast is hieronder de afdracht omzetbelasting geboekt over de vergoedingen voor detachering van medewerkers buiten de Rijksoverheid over de periode 2002 tot en met 2004.

4 Kasstroomoverzicht

	Begroting 2005	Realisatie 2005	Vershil realisatie en begroting
1. Saldo rekening-courant RHB 1 januari 2005	16.491	17.931	1.440
2. Totaal operationele kasstroom	-/- 2.476	-/- 2.472	4
-/- Totaal investeringen	-	-	-
+/+ Totaal boekwaarde desinvesteringen	-	-	-
3. Totaal investeringskasstroom	-	-	-
-/- Eenmalige uitkering aan ministerie	-/- 552	-/- 337	215
+/+ Eenmalige storting door het ministerie	-	-	-
-/- Aflossing op leningen	-	-	-
+/+ Beroep op leenfaciliteit	-	-	-
4. Totaal financieringskasstroom	-/- 552	-/- 337	215
5. Saldo rekening courant RHB 31 december 2005	13.463	15.122	1.659

Operationele kasstroom

De operationele kasstroom kan als volgt worden gespecificeerd:

Toelichting operationele kasstroom (bedragen x € 1.000)

Toename van de voorraad onderhanden werk	-/- 6.674
Afname van de voorzieningen	-/- 4.188
Afname reserves	-/- 1.421
Toename vooruit ontvangen bedragen (voorschot voor lopende projecten)	9.208
Overige mutaties	603
Totaal operationele kasstroom	-/- 2.472

De eenmalige uitkering aan het ministerie betreft de vrijval wachtgeldvoorziening van voormalige Ctsv'ers naar aanleiding van de herwaardering ultimo 2004.

5 Overzicht vermogensontwikkeling

Overzicht vermogensontwikkeling (bedragen x € 1.000)	Begroting 2005	Realisatie 2005
1. Eigen vermogen per 1 januari 2005	1.240	1.754
2. Saldo van baten en lasten	780	-/ 1.084
3a. Uitkering aan het ministerie	-/ 552	-/ 337
3b. Bijdrage ministerie ter versterking van het eigen vermogen	- -	
3c. Overige mutaties	- -	
3. Totaal directe mutaties in het eigen vermogen	-/ 552	-/ 337
4. Eigen vermogen per 31 december 2005	1.468	333

Het eigen vermogen per 31 december 2005 bestaat uit het saldo van de exploitatiereserve en het onverdeelde (negatieve) resultaat over 2005.

Op grond van een afspraak met het ministerie vloeit de vrijval van de voorziening voor wachtgeldverplichtingen van voormalige Ctsv-medewerkers ad 224.000 euro terug naar het ministerie waardoor het eigen vermogen verder afneemt.

6 Accountantsverklaring

De jaarrekening van de baten-lastendienst Inspectie Werk en Inkomen (IWI) maakt onderdeel uit van het departementale jaarverslag 2005 van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. De Algemene Rekenkamer, die het departementale jaarverslag jaarlijks onderzoekt, zal op de derde woensdag in mei haar oordeel hierover in een rapport aan de Staten-Generaal aanbieden. In dit rapport kunnen opmerkingen worden gemaakt over het financiële beheer en/of de jaarrekening van IWI.

De auditdienst van het Ministerie van SZW heeft bij de jaarrekening van IWI de volgende verklaring verstrekt.

Accountantsverklaring

Opdracht

In het kader van de controle bedoeld in artikel 66 van de Comptabiliteitswet hebben wij de jaarrekening 2005 van de batenlastendienst Inspectie Werk en Inkomen, die in bijlage I van dit jaarverslag is opgenomen, gecontroleerd. Bij onze controle hebben wij nagegaan of de jaarrekening voldoet aan de volgende wettelijke eisen:

- de jaarrekening is overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften opgesteld;
- de in de jaarrekening opgenomen financiële informatie is rechtmatig en wordt deugdelijk weergegeven.

De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de betrokken minister. Het is onze verantwoordelijkheid aan de minister een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werzaamheden

Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controle-opdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de in de jaarrekening opgenomen financiële informatie geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen ter onderbouwing van de in de jaarrekening en toelichtingen opgenomen bedragen. Tevens omvat onze controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die de leiding van de Inspectie Werk en Inkomen daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

AUDITDIENST

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening 2005 van de Inspectie Werk en Inkomen voldoet aan de hierboven omschreven eisen.

Den Haag, 14 maart 2006

De Auditdienst,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'A' followed by a long, sweeping horizontal stroke.

A. Kastelein RE RA
(Directeur)

A handwritten signature in black ink, featuring a large, stylized 'P' followed by several loops and a horizontal stroke.

P. van Leerdam RA
(Teammanager)

Bijlage 2

Jaarrekening Inspectie

Werk en Inkomen

Literatuurlijst bij De uitvoering in 2005

- Algemene Rekenkamer, *Premie-inning werknemersverzekeringen*, Den Haag, 2005.
- APE, L.Aarts, M.van den Hauten en K.Visscher, *Tweede voortgangsrapportage IRO*, Den Haag, 2005.
- Arbeidsinspectie, *Arbeidsveiligheid in de kou? Verslag van een inspectieproject naar het veilig werken met ammoniakkoelinstallaties*, Den Haag, 2005
- Breed Platform Verzekerden & Werk, Astri, C.van den Berg en J.Komduur, *Een lastig parcours: hindernissen bij de éénmalige herbeoordeling en reïntegratie*, Leiden, 2005.
- CBP, *Reïntegratie van zieke werknemers en privacy: verkennend onderzoek bij drie reïntegratiebedrijven*, Den Haag, 2005.
- CBS, *Uitstroom naar werk*, Voorburg/Heerlen, 2005.
- CWI, M.Groenewegen, *Bezoekersonderzoek CWI 2005*, Zoetermeer, 2005.
- CWI/UWV, S.van der Woude, *"Samen doen we het zo", Brief en projectplan*, Amsterdam, 2005.
- Divosa, *WWB monitor: één jaar Wet werk en bijstand*, Groningen, CAB, 2005.
- Divosa, *Toeslag bij tegenslag, tegenslag bij toeslag, Advies uitvoering langdurigheidstoeslag*, Utrecht, 2005.
- Expertcommissie informatievoorziening en elektronische dienstverlening SUWI W.Keller, U.Groen en J.van Lunteren, *De burger bediend*, Rotterdam, 2005.
- FNV, *Contouren van een verloren generatie arbeidsongeschikten, Verslag van de FNV-meldweek herkeuringen*, Amsterdam, 2005.
- FNV, *De uitvoering van de WWB, Een inventarisatie van praktijksignalen*, Amsterdam, 2005.
- Handvestgroep publiek verantwoord, *Verslag van de visitatie van CWI*, Apeldoorn/Zoetermeer, 2005.
- Handvestgroep publiek verantwoord, *Verslag van de visitatie van SVB*, Apeldoorn/Zoetermeer, 2006.
- Krul, G. en J. Moester, *Het ziekteverzuim van arbeidsgehandicapten*, In: *Sociaal-economische trends*, nr. 4, blz. 53-60, 2005.
- Ministerie van BKZ/VNG, H.P.M. van Duivenboden en M.Rietdijk, *Puzzelen met prioriteit*, Utrecht, Capgemini Nederland B.V., Center for Public Innovation, 2005.

- Ministerie van SZW, *De verordeningen geordend*, Den Haag, 2005.
- Ministerie van SZW, *Hoogwaardig handhaven: gemeenten uit de startblokken*, Den Haag, 2005.
- Ministerie van SZW, *Overzicht armoedeval*, Den Haag, 2005.
- Ministerie van SZW, *WWB-implementatiemeter*, Den Haag, 2004.
- Ministerie van SZW, *Terugdringing niet-gebruik bijzondere bijstand chronisch zieken, gehandicapten en ouderen met zorgbehoefte*, Den Haag, 2004.
- Monitorgroep, *'Goed Bekeken', praktijken van ketensamenwerking, rapportage 2005*, Vastgesteld in AKO van 19 december 2005.
- Regioplan, Gemeenten en de WWB I: *geprikkeld tot werken, Evaluatie Wet Werk en Bijstand*, Amsterdam, 2005.
- Regioplan, A.Berkhout en M.C.M. de Niet, *Klantonderzoek casemanagement WW, Tevredenheid van klanten over de gesprekken met hun casemanager*, Amsterdam 2005.
- RWI, *Arbeidsmarktanalyses 2005*, Den Haag, 2005.
- RWI, *Evaluatie vacatureoffensief CWI*, Den Haag 2005.
- RWI, Universiteit Twente, W.A. Trommel, A.J.Lantink en J.S.Svenson, *Innovatie van arbeidsreïntegratie: waartoe leidt het tweede spoor?*, Den Haag, 2005.
- RWI, *Is de vraag het antwoord?*, Den Haag, 2005.
- RWI, *Omdat iedereen nodig is*, Den Haag, 2005.
- RWI, E.Verveen, M.Zuidam en M.Engelen, *Quick scan sollicitatieplicht ouderen*, Den Haag, 2005.
- RWI, *Reïntegratieladders*, Den Haag, 2005.
- RWI, *Tussenrapportage reïntegratiemarkt*, Den Haag, 2005.
- RWI, Borea en Regioplan, *Voldoende, nog niet afdoende*, Den Haag, 2005.
- Smitskam, C.J. en E.L. de Vos, *Reïntegratie-instrumenten voor arbeidsgehandicapten*, In: PS-special, nr. 1, blz. 1-498, 2005.
- Stimulansz, *Herhaalde instroom in de bijstand*, Den Haag, 2004.
- Stimulansz, *Onderzoek en verificatie in het buitenland*, Den Haag, 2005.

- SVB, *Klanttevredenheid en imago van de SVB*, Amstelveen, 2005.
- SVB, *Kwartaalbericht AOW, Anw, Akw*, Amstelveen, 2005.
- SVB, *T.de Jong, Onverzekerd vertrokken*, Amstelveen, 2005.
- SVB, P.Covelli en W. Sinninghe Damsté, *Regres van Anw uitkeringslasten*, Amstelveen, 2005.
- SVB, *Gedragscode Afdeling Opsporing*, Amstelveen, 2005
- TNO Kwaliteit van Leven, *Arcon, Tussenevaluatie arbeidsadviseur*, Hoofddorp, 2005.
- TNO Kwaliteit van Leven, C.W.J.Wevers en J.van Genabeek, *Agenda voor de toekomst Sociale zekerheid en Arbeidsmarkt*, Hoofddorp, 2005.
- TNO Kwaliteit van Leven, *Verraderlijk effectief*. Hoofddorp, 2005.
- TNO Kwaliteit van Leven, *Werkgevers over het functioneren en ziekteverzuim van hun (ex)arbeidsongeschikte werknemers*, Hoofddorp, 2005.
- UWV, *Herbeoordeling uitkeringsgerechtigden UWV, Rapport cliëntenonderzoek*, Amsterdam, 2005.
- UWV, *Woord is aan de professional*, Amsterdam, 2005.
- VNG, *SUWI: top of flop?*, Den Haag, 2006.

Publicaties van de Inspectie Werk en Inkomen

2006

Jaarverslag 2006

- R06/06 **Over druk** Een onderzoek naar het functioneren van certificatie- en keuringsinstellingen in het werkveld drukapparatuur
- R06/05 **Waar een wil is, is een BVG**
Samenwerking van de ketenpartners bij de vorming van bedrijfsverzamelgebouwen
- R06/04 **Controle in concurrentie**
Uitvoering periodieke keuring en certificatie van kranen en liften
- R06/03 **Samen dienstverleners** Onderzoek naar de dienstverlening aan klanten met meerdere uitkeringen
- R06/02 **De controleschakel** Onderzoek naar de werking van de controleschakel in de handhavingsketen
- R06/01 **Doelbinding en beveiliging in de keten van werk en inkomen** De beveiliging van Suwinet en de privacy van de burger

2005

- R05/24 **UWV en Walvis** Vierde rapportage
- R05/23 **Tussen oordeel en advies**
Uitvoering van het deskundigenoordeel 'geschiktheid tot werken' door UWV
- R05/22 **De kortste weg naar werk** Een onderzoek naar reïntegratiecoaching WW bij UWV
- R05/21 **Gezocht: werklozen** Activiteiten van CWI, UWV en gemeenten om werklozen aan het werk te krijgen in moeilijk vervulbare vacatures voor laag- en ongeschoolde arbeid
- R05/20 **Vangnet of springplank?** De reïntegratie van zieke werknemers zonder dienstverband door UWV
- R05/19 **Informatie: aantoonbaar betrouwbaar?** Een onderzoek naar de kwaliteit van de niet-financiële informatievoorziening in het SUWI-domein
- R05/18 **Opnieuw beoordeeld**
- R05/17 **Zicht op kansen?** Onderzoek naar systematische kennisopbouw over bijstandsgerechtigden door gemeenten
- R05/16 **Werken aan samenwerking** Een onderzoek naar de invulling van de overlegverplichting van certificatie- en keuringsinstellingen
- R05/15 **De gevolgen van selectie bij reïntegratietrajecten voor WW-gerechtigden**
- R05/14 **Invloed van WW-gerechtigden op hun reïntegratietraject**
- R05/13 **Beëindiging van dienstbetrekkingen Wsw bij arbeidsongeschiktheid**
- R05/12 **Handhaving door de Sociale Verzekeringsbank in 2004**
- Toezicht op de Wet kinderopvang**
- R05/11 **Kiezen en delen** De selectie door gemeenten voor reïntegratietrajecten/Casestudies bij acht gemeenten
- R05/10 **Vuurwerk meester** Een onderzoek naar de certificering van vakbekwaamheid vuurwerk

Jaarplan 2006**Meerjarenplan 2006-2009**

- R05/09 Pensioen bewaakt** Een onderzoek naar het risicogericht toezicht van De Nederlandsche Bank op pensioenfondsen
- R05/08 Ontwikkeling van het handhavingsbeleid binnen UWV**
- R05/07 UWV en Walvis** Derde rapportage
- R05/06 Intake en beoordeling bij de bijstand**
- R05/05 ICT als verbindende schakel** Keteninformatisering in het stelsel van werk en inkomen
- R05/04 Afgesproken?** Gemeenten en CWI-vestigingen over onderlinge afspraken in het kader van de uitkeringsintake voor de WWB

Jaarverslag 2004

- R05/03 Kwaliteit van arbeid: een kwestie van zorg** Een onderzoek naar gemeentelijk beleid en sturing op zorg voor kwaliteit van arbeid in de sociale werkvoorziening
- R05/02 Gebruikswaarde Suwinet-Inkijk**
- R05/01 De certificatie van deskundig toezichthouders verwijdering asbest en crocidoliet**

U kunt deze publicaties opvragen bij

Inspectie Werk en Inkomen
Afdeling Strategie en communicatie

communicatie@iwiweb.nl
www.iwiweb.nl
Telefoon (070) 304 44 44
Fax (070) 304 44 45

Prinses Beatrixlaan 82
2595 AL Den Haag

Postbus 11563
2502 AN Den Haag

Colofon

mei 2006

Tekstadvies: Lansu+Paulis Bedrijfsjournalisten, Leiden

Vormgeving: Vorm Vijf, Den Haag

Fotografie: Reinier Gerritsen, Amsterdam

Druk: Opmeer Drukkerij BV, Den Haag

Inspectie Werk en Inkomen

Prinses Beatrixlaan 82

2595 AL Den Haag

Postbus 11563

2502 AN Den Haag

Telefoon (070) 304 44 44

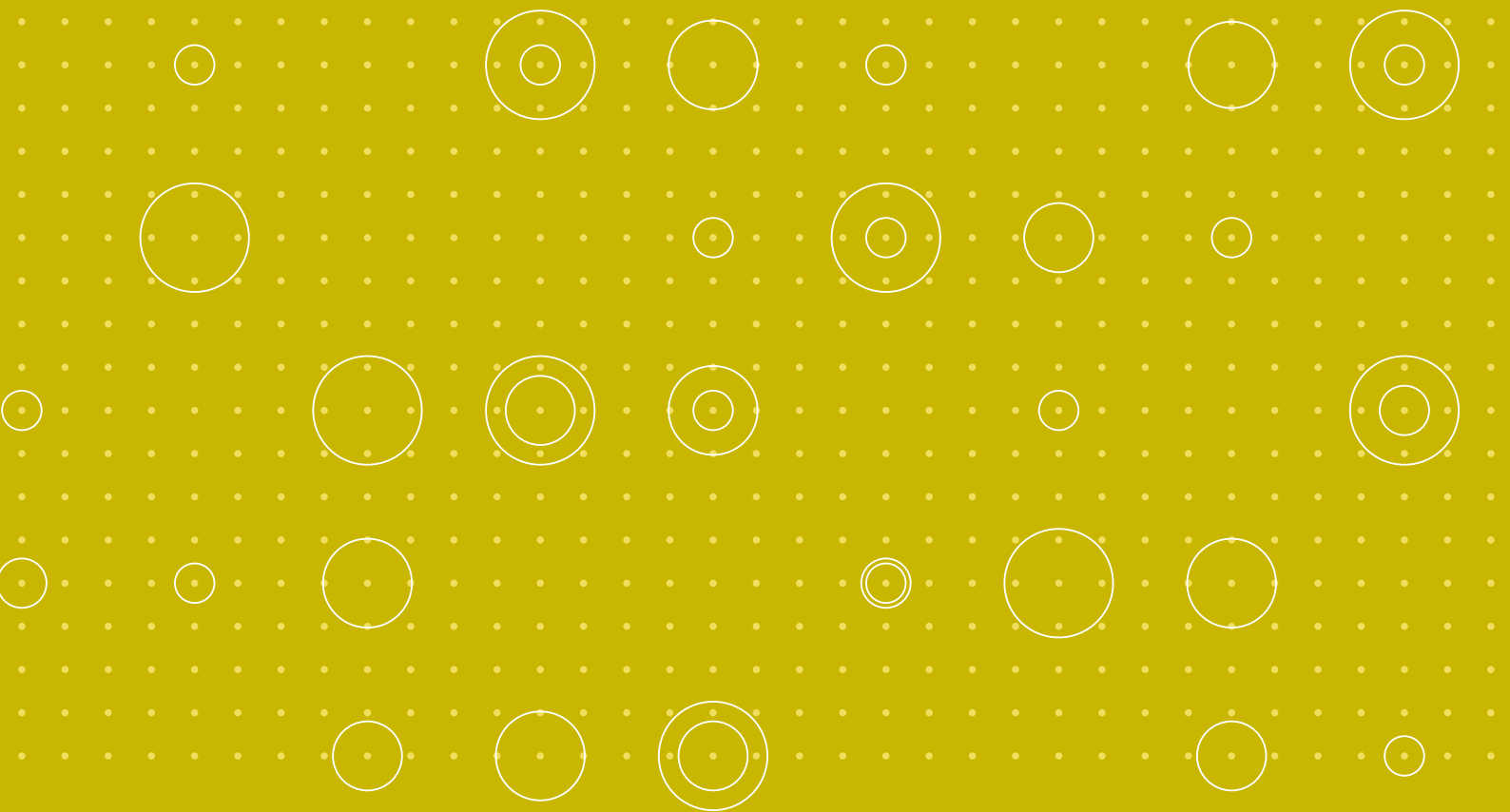
Fax (070) 304 44 45

www.iwiweb.nl

communicatie@iwiweb.nl

ISBN 90-5079-081-X

Inspectie
Werk en Inkomen
Prinses Beatrixlaan 82
2595 AL Den Haag
Postbus 11563
2502 AN Den Haag

Telefoon (070) 304 44 44
Fax (070) 304 44 45
www.iwiweb.nl